Anton ÇEHOV

Üç Kız Kardeş

Türkçesi
T. Yılmaz Öğüt

Mitos Boyut

TİYATRO / OYUN DİZİSİ 580

Bu kitaptaki oyunun
Fikir ve Sanat Eserleri Yasasından
ve yasalardan kaynaklanan tüm hakları
çevirmenine aittir.
Yayınlanan oyunların sahnelenmesi,
oynanması, herhangi bir amaçla
eserlerden yararlanılması ancak
eser sahibinin iznine bağlı olduğundan,
bu eserden yararlanacak
kişi veya kurumlarla, kuruluşların
çevirmenin ajansı olan
Yayınevimize
başvurmaları zorunludur.

Çevirinin Türkiye Yayın Hakları:
© Copyright, TEM Yapım Yayıncılık Ltd., 2017

Mitos-Boyut Tiyatro Yayınları
Oyun Dizisi 580

Anton Çehov / Üç Kız Kardeş / Çev. T. Yılmaz Öğüt
1. Basım: 2017

Baskı: Mutlu Basım - Topkapı-İstanbul; Tel 212. 577 72 08
Davutpaşa Cad. Güven İşmerkezi, C Blok No.256

Mitos-Boyut®
TEM Yapım Yayıncılık Ltd. Şti.
Osmanlı Sokağı 18/12. Osmanlı İşmerk. Taksim- Beyoğlu, 34437 İST.
Tel: 212. 249 87 37-38; Fax: 212. 249 02 18
E.posta: mitosboyut@gmail.com
web: www.mitosboyut.com.tr

Mitos-Boyut® + OYUN DİZİSİ 580

ANTON ÇEHOV

ÜÇ KIZ KARDEŞ

Dram, 4 Perde

Türkçesi
T. Yılmaz Öğüt

Mitos Boyut

KİŞİLER

ANDREY SERGEYEVİÇ PROZOROV	
NATALYA İVANOVNA	Sevgilisi, sonra karısı.
OLGA	Andrey'in kız kardeşi
MAŞA	Andrey'in kız kardeşi
İRİNA	Andrey'in kız kardeşi
KULİGİN, Fiyador İlyiç	Maşa'nın eşi, Öğretmen.
VERŞİNİN, Aleksandr İgnatyeviç	Yarbay, Batarya Komutanı
TUZENBAH, Nikolay Lvoviç	Baron, Üsteğmen
SOLYONİ, Vasili Vasilyeviç	Kurmay Yüzbaşı.
ÇEBUTİKİN, İvan Romanoviç	Askeri Doktor.
FEDOTİK, Aleksey Petroviç	Teğmen
RODE, Vladimir Karloviç	Teğmen
FERAPONT	Şehir Meclisi bekçi, yaşlı.
ANFİSA (Nyanya)	Dadı, seksen yaşında.

Oyun, Doğu Rusya'da büyük bir garnizon şehrinde geçer.

Oyunun ilk gösterisi
31 Ocak 1901 tarihinde
Moskova Sanat Tiyatrosu'nda yapılmıştır.

1. PERDE

Prozov'ların evi. Kolonlu bir misafir odası, arkada büyük bir salon görünür. Öğle; dışarısı güneşli, aydınlık. Salonda bir yemek masası hazırlığı yapılmakta.
Olga, lacivert renkte bir kız lisesi öğretmeni üniformasıyla odada gezinerek bazen durarak öğrenci defterlerini düzeltmekte; siyah elbise giymiş Maşa, dizleri üzerinde şapkası, oturmuş kitap okumaktadır. Beyaz elbise giymiş İrina ise ayakta düşüncelere dalmıştır.

OLGA Babam öleli bugün tam bir yıl oldu, beş Mayıs, senin vaftiz gününde, İrina. Kar yağdığından hava çok soğuktu. Dayanamayacağım gibi gelmişti bana, sen de ölü gibi baygın yatıyordun öyle. Bir yıl geçti, şimdi olanları kolayca anabiliyoruz, sen tekrar beyazlar içindesin, yüzün ışıl ışıl parlıyor. *(Saat onikiyi vurur)* Saat o zaman da böyle çalmıştı.
(Kısa ara)
Babam götürülürken bando çalındığını, mezarlıkta havaya ateş edildiğini hatırlıyorum. General vardı, tugay komutanı vardı, bir de katılan çok az insan... Sürekli yağıyordu, belki de ondandı. Şiddetli yağmur ve kar yağıyordu.

İRİNA Neden bu anılar şimdi!
(Salondaki kolonların arkasında masanın yanında Baron Tuzenbah, Çebutikin ve Solyoni görünür)

OLGA Bugün hava epey sıcak, pencereler sonuna kadar açılabilir, ancak kayın ağaçları henüz yapraklanmadılar. Onbir yıl önce babam tugaya tayin olmuş, hepimiz Moskova'dan birlikte gelmiştik; iyi hatırlıyorum, şimdiki gibi Mayıs başıydı, Moskova'da her tarafta çiçek-

ler açmıştı, hava sıcaktı ve güneş her yerde pırıl pırıldı. Onbir yıl geçti, her şeyi oradan sanki dün ayrılmışız gibi hatırlıyorum. Tanrım! Bu sabah uyandığımda, güneş ışığını gördüm, baharı gördüm. İçime sevinç doldu, büyük bir coşkuyla Moskova'da eski evimizi görme isteği uyandı bende.

ÇEBUTİKİN Tanrı cezasını versin!

TUZENBAH Tabii saçma bir şey bu.

(Maşa kitaba dalmıştır, ıslıkla bir şarkı söyler yavaşça)

OLGA Islık çalma Maşa! Nasıl yapabiliyorsun bunu!

(Kısa ara)

Her gün çalıştığım liseye gidip akşama kadar derse giriyorum, kafam şişiyor. Yaşlılar gibi düşünüyorum artık. Gerçekten lisede çalıştığım bu dört yıl içinde, gücümün ve gençliğimin her gün azar azar kaybolduğunu hissediyorum. Bir tek hayalim var dipdiri duran ve sürekli güçlenen...

İRİNA Moskova'ya gitmek... Evi satmak, buradaki her şeyden vazgeçmek ve sonra Moskova'ya...

OLGA Evet! Ne kadar olabilirse o kadar çabuk Moskova'ya!

(Çebutikin ve Tuzenbah gülerler)

İRİNA Ağabeyim olasılıkla profesör olacak, burada kalmayacak zaten. Yalnızca bir engel kalıyor, zavallı Maşa.

OLGA Maşa da her yıl yazları Moskova'ya gelir.

(Maşa usulca ıslıkla bir şarkı söyler)

İRİNA Tanrının yardımıyla her şey yoluna girecek. *(Pencereden dışarı bakar)* Bugün güzel bir hava var. Bilmiyorum bugün neden böyle huzur içersindeyim. Bu sabah vaftiz günüm olduğunu hatırlayınca birden sevinçli hissettim kendimi; annemle birlikte geçirdiğimiz o çocukluk günlerimi düşündüm. Harika düşünceler heyecanlandırdı beni, harika düşünceler...

OLGA Bugün resmen ışık saçıyorsun ve her zamankinden

çok daha güzel görünüyorsun. Maşa da güzel bugün. O kadar çok şişmanlamasaydı Andrey de yakışıklı olacaktı, bu hali hiç güzel değil. Buna karşı ben yaşlandım, bir deri bir kemik kaldım, herhalde okuldaki kızlarla didişip durmaktan olacak. Neyse bugün serbestim, evimdeyim ve başım ağrımıyor; kendimi düne göre daha genç hissediyorum. Daha yirmi sekiz yaşındayım... Gene de şükür, ne yapalım Tanrı böyle istemiş, eğer evlenmiş olsaydım, bütün gün evimde çalışır, daha iyi bir yaşamım olurdu herhalde.

(Kısa bir ara)

Evlenseydim muhakkak severdim kocamı.

TUZENBAH *(Solyoni'ye)* Ne kadar da saçma konuşuyorsun, bıktım seni dinlemekten. *(Misafir odasına gelir)* Söylemeyi unuttum: Yeni batarya komutanımız Verşinin bu akşam bizi ziyarete gelecek. *(Piyanonun başına oturur)*

OLGA Öyle mi! Çok sevindim!

İRİNA Yaşlı mı?

TUZENBAH Hayır, çok değil. En çok kırk kırk beş yaşlarında. *(Yavaşça çalmaya başlar)* Görünüşe göre sempatik biri. Bana göre aptal biri değil. Yalnız çok konuşuyor.

İRİNA İlginç bir adam mı yani?

TUZENBAH Evet, öyle denebilir. Hanımı, kayınvalidesi ve iki küçük kızı var. Ayrıca bu ikinci evliliğiymiş. Herkesi ziyaret ediyor; bu ziyaretlerinde herkese karısı ile kızlarını anlatıp duruyor. Burada da anlatacak. Karısı biraz çılgınca biri galiba, genç kızlar gibi saçlarını uzun uzun örüyor, şatafatlı şeyler konuşuyor, felsefe yapıyor. Ayrıca ikide bir intihar girişiminde bulunmayı âdet edinmiş, belli ki amacı kocasının yaşamını zora sokmak. Ben olsam böyle birini hemen terk ederdim ama o bu kadına katlanıyor ve yalnızca yakınıp duru-

yor ondan.

SOLYONİ *(Çebutikin ile salondan misafir odasına gelir)* Tek elimle bir buçuk Pud* ağırlığı ama iki elimle birlikte beş hatta altı Pud ağırlığı kaldırabilirim. Bundan şu sonucu çıkarıyorum, demek ki iki insan bir insandan iki kere kuvvetli değil, aksine üç kat kuvvetlidir hatta daha fazla...

ÇEBUTİKİN *(Gelirken gazete okur)* Dökülen saçlar için... iki Unze** naftalin yarım şişe alkolde eritilecek... her gün saça sürülecek... *(Not defterine yazar)* Bunu not etmeliyim! *(Solyoni'ye)* Size söylediğim gibi, şişenin ağzı mantarla kapatılır, onun içinden bir cam çubuk geçirilir... Sonra küçük bir tutam en basitinden bildiğimiz şap alırsınız...

İRİNA İvan Romaniç, sevgili İvan Romaniç!

ÇEBUTİKİN Ne var, benim sevgili kızım?

İRİNA Söyler misiniz bana, bugün neden bu kadar mutluyum? Yelken açmış gidiyorum, üzerimde geniş mavi gök var ve orada koskocaman beyaz kuşlar avlanıyorlar. Niçin böyle? Neden acaba?

ÇEBUTİKİN *(İrina'nın ellerini kibarca öper)* Minik beyaz kuşum benim...

İRİNA Bu sabah uyandım, kalkıp yıkandım, birden bire bu dünyada her şey benim için çok net göründü, artık nasıl yaşanması gerektiğini anlamıştım. Sevgili İvan Romaniç her şeyi biliyorum. Kim olursa olsun, insan çalışmalı, alnının teriyle kazanmak için didinip durmalı. Her şeyin anlamı ve yaşamın amacı yalnızca bunun içinde çünkü, kendi mutluluğu da, şerefi de... Ne güzeldir, sabahın yarı aydınlığında kalkıp sokaklarda taş kıran bir işçi olmak; ya da çoban olmak, ya da çocukları eğiten bir öğretmen, ya da demiryollarında

---

* Pud: Döneminin 16.380 kilogram ağırlığa karşılık gelen ölçü birimi.

** Unze: (Ons) Altın için ağırlık birimi. Yaklaşık 31 gr.

çalışan bir makinist... Tanrım, öğlen saat on ikide uyanıp yatağında kahve içen ve sonra iki saat boyunca giyinmek için vakit harcayan genç bir kadın olmaktansa, insan olmamak, bir sevimli öküz olmak, sevimli sıradan bir at olmak çok daha iyidir... Ah ne korkunç bir şey bu! Bazen sıcak havalarda su içmek nasıl istenirse ben de çalışmayı öyle istiyorum. Bundan sonra sabah erken kalkıp çalışmaya başlamazsam eğer, dostluğunuzu bitirin benimle, İvan Romaniç.

ÇEBUTİKİN *(Nazikçe)* Bitiririm, peki bitiririm.

OLGA Babam sabah yedide kaldırırdı hepimizi. Şimdi İrina hâlâ yedide uyanıyor ama saat ona kadar yatakta kalıp onu bunu düşünüp duruyor. Hem de ciddi bir suratla! *(Güler)*

İRİNA Zaten sen beni hâlâ küçük bir kız olarak görüyorsun, ciddi bir suratta olmam sana garip geliyor. Yirmi yaşındayım ben.

TUZENBAH Çalışma özlemi, Tanrım, bunu ne kadar iyi anlıyorum. Yaşamımda hiç çalışmadım ben. Soğuk ve tembel Petersburg'ta, asla çalışmamış ve hiçbir dert tanımayan bir ailede doğmuşum. Hatırlıyorum da, ne zaman Askeri okuldan eve gelsem, hemen bir uşak koşturur çizmelerimi çıkarmaya uğraşırdı; ben de onun işini zorlaştıran şımarıklıklar yapardım. Annem hayranlıkla seyrederdi beni; başkalarının bana böyle bakmamasına da hayret ederdi. İş yaptırılmazdı bana. Ama bu hep böyle sürdürülür mü bilinmez. Zaman geçiyor, üzerimizde devasa bulutlar dolaşıyor, yakındır kuvvetli bir fırtına gelecek ve toplumumuzun bu tembelliğini, ilgisizliğini, çalışmaya karşı bu saçma önyargısını, bu miskin can sıkıntısını hemen silip süpürecek. Ben çalışacağım, yirmi beş otuz yıl içinde her insan çalışacak, herkes!

ÇEBUTİKİN Ben çalışmayacağım.

TUZENBAH Siz onlardan sayılmazsınız.

SOLYONİ Tanrıya şükür, siz yirmi beş yıl sonra bu dünyada olmayacaksınız. İki üç yıl içinde bir felç geçirir ölürsünüz, ya da ben artık dayanamaz ve alnınıza bir kurşun sıkarım, güzelim.

(Cebinden bir parfüm şişesi çıkarıp göğsüne ve ellerine sürer)

ÇEBUTİKİN *(Güler)* Gerçeği söylemek gerekirse ben de hiçbir şey yapmadım. Üniversiteyi bitirdiğimden beri parmağımı oynatmadım, bir kitap bile okumadım, yalnızca gazete okudum... *(Cebinden başka bir gazete çıkarır)* Burada... Gazeteden öğrendim, mesela Dobrolyubov* diye biri varmış, yazdıkları hakkında hiçbir şey bilmiyorum... Tanrı bilir... *(Alt kattan birinin tavana vurduğu duyulur)* Tamam... beni çağırıyorlar aşağıdan, herhalde biri geldi. Tekrar gelirim hemen... bekleyin... *(Sakalını sıvazlayarak aceleyle çıkar)*

İRİNA Bir şeyler planlıyor yine.

TUZENBAH Evet. Öyle törensel bir tavırla çıktı ki kesin size bir hediye getirecek.

İRİNA Getirmese keşke!

OLGA Evet, aşırı davranır. Hep aptalca şeyler yapıyor.

MAŞA "Bir koyda bir meşe ağacı, bir altın zincir asılmış ona... Altın bir zincir asılmış..."**

(Alçak sesle söyleyerek ayağa kalkar)

OLGA Bugün üzgün görünüyorsun Maşa. *(Maşa şarkı söyleyerek şapkasını giyer)* Nereye gidiyorsun?

MAŞA Eve.

İRİNA Tuhaf...

TUZENBAH Kardeşinin vaftiz gününde gidiyorsun!

MAYŞA Ne önemi var. Akşama gelirim yine... Hoşça kal,

---

* Nikolay Aleksandrojiç Dobrolyubov (1836-1861) Rus eleştirmen ve politika yazarı, demokrat bir gazeteci.

** Puşkin'in (1799-1837) *'Ruslan ve Lyudmila'* adlı anlatı şiirinin ilk iki dizesi.

güzelim benim... *(İrina'yı öper)* Bir kere daha sağlıklı ve mutlu olmanı dilerim. Eskiden, babam henüz sağken, evimize vaftiz günlerinde otuz kırk subay gelirdi; iyi eğlenirdik, bugün yalnızca bir buçuk adam var burada, çöl gibi de sessizlik var ayrıca... Gidiyorum... İçim sıkılıyor bugün, hiç keyfim yok, bana aldırma sen. *(Gözyaşları içinde gülerek)* Daha sonra tekrar görüşürüz, hoşça kal, güzelim, şimdilik gidiyorum.

İRİNA *(Keyifsiz)* Senin bu bana yap...

OLGA *(Gözyaşlarıyla)* Seni anlıyorum, Maşa...

SOLYONİ Bir erkek felsefe yaptığında ortaya felsefik ya da sofistik bir şey çıkar; ama bir ya da iki kadın felsefe yaptığında hiç durma ağaca tırman.

MAŞA Bununla ne demek istiyorsunuz, ne korkunç kötü bir insansınız siz?

SOLYONİ Hiçbir şey! "Ayı yakalayınca adamı, fırsat mı kaldı bağırmasına."*

(Kısa ara)

MAŞA *(Olga'ya, kızgın)* Ağlayıp durma öyle!

(Anfisa ile Ferapont girer. Bir pasta getirmişlerdir)

ANFİSA Buradan, arkadaşım. Gel, çizmelerin temiz. *(İrina'ya)* Şehir Meclisi'nden Michail İvaniç Protopopov'dan... Bir pasta.

İRİNA Teşekkürler. Teşekkürlerimi söyle ona.

(Pastayı alır)

FERAPONT Nasıl?

İRİNA *(Yüksek sesle)* Teşekkürlerimi söyle ona!

OLGA Nyanya, ona bir parça ver. Ferapont, hadi sana bir parça pasta verecekler.

FERAPONT Nasıl?

ANFİSA Gel gidelim biz, benim akıllı Ferapont Spiridoniç'im. Gel...

---

* Rus edebiyatının en tanınmış fabl ustası İvan Krılov'un (1768-1844) *Köylü ve Uşağı* adlı fablından alıntı.

(Ferapont ile çıkarlar)

MAŞA Hiç hoşlanmıyorum Protopopov'dan, şu Mihail Potapiç mi İvaniç mi olan adamdan. Çağrılmamalıydı o adam.

İRİNA Ben davet etmedim.

MAŞA Çok güzel.

(Çebutikin girer; arkasında elinde gümüş bir semaverle bir asker vardır. Herkeste şaşkınlık ve memnuniyetsizlik sesleri.)

OLGA *(Yüzünü elleriyle kapayarak)* Bir semaver! Ne korkunç! *(Salondaki masaya gider)*

(İrina, Tuzenbah ve Maşa aşağıdaki sözlerini aynı anda söylerler)

İRİNA Sevgili İvan Romaniç ne yaptınız siz?

TUZENBAH *(Gülerek)* Ben size söylemiştim.

MAŞA İvan Romaniç, bu utanmazlık da ne böyle.

ÇEBUTİKİN Benim sevgililerim, güzellerim, benim için biriciksiniz, dünyada en değerli insan sizlersiniz. Yakında altmışımda olacağım, yaşlı bir adamım, tek başına yaşayan, bahtsız bir adam... Bu sevgiden başka bir varlığım yok benim; o olmasaydı çoktan bu dünyada olmazdım. *(İrina'ya)* Sevgili küçük çocuğum, seni doğduğun günden beri tanırım... Seni kollarımda taşıdım... Ölen anneni de çok severdim...

İRİNA Ama böyle pahalı hediyelere ne gerek var?

ÇEBUTİKİN *(Gözyaşları içinde, kızarak)* Pahalı hediyelermiş... Bana mı söylüyorsun bunu? *(Askere)* İçeri götür semaveri... *(İrina'nın taklidini yapar)* Pahalı hediyeler...

(Asker semaveri alıp salona götürür)

ANFİSA *(Misafir odasından geçerken)* Sevgili çocuklarım yabancı bir yarbay geldi. Paltosunu çıkardı, buraya geliyor. İrunuşka ona dostça davran ve terbiyeli davran... *(Çıkarken)* Yemek zamanı gecikti... Aman Tan-

rım...

TUZENBAH Verşinin'dir sanırım.

(Verşinin girer)

TUZENBAH Yarbay Verşinin!

VERŞİNİN *(Maşa ve İrina'ya)* İzin verin kendimi tanıtayım: Verşinin. Sonunda sizde olmaktan çok mutlu oldum. Ne kadar değişmişsiniz! Aman, aman!

İRİNA Buyurun oturunuz, rica ederim. Çok sevindik.

VERŞİNİN *(Neşeli)* Ben de çok sevindim, çok sevindim! Ama siz üç kız kardeştiniz. Öyle hatırlıyorum, üç kız. Yüzlerinizi pek hatırlayamıyorum, ama babanız Albay Prozorov'un üz küçük kızı olduğunu çok iyi biliyorum, gözlerimle görmüştüm onları. Zaman çabuk geçiyor. Ah ah, ne çabuk!

TUZENBAH Aleksandr İgnatyeviç Moskova'dan geliyor.

İRİNA Moskova'dan mı? Moskova'dan mı geldiniz?

VERŞİNİN Evet, oradan. Kaybettiğiniz babanız orada batarya komutanıydı, ben de aynı tugayda subaydım. *(Maşa'ya)* Sizi görünce, yüzünüzü şöyle böyle hatırladım.

MAŞA Ama ben sizi hiç hatırlamıyorum!

İRİNA Olya! Olya! *(Salona seslenir)* Olya buraya gel.

(Olga salondan misafir odasına gelir)

Yarbay Verşinin Moskova'dan geliyormuş.

VERŞİNİN Siz Olga Sergeyevna'sınız demek, en büyükleri... Ve siz Marya... Ve siz İrina, en gençleri...

OLGA Moskova'dan mı geliyorsunuz?

VERŞİNİN Evet. Öğrenim için Moskova'daydım; göreve de Moskova'da başladım. Orada uzun zaman çalıştım, sonunda Batarya buraya taşındı... gördüğünüz gibi şimdi buradayım. Doğrusu sizi hatırlamıyorum, yalnızca sizin üç kız kardeş olduğunuzu biliyorum. Babanız iyi kalmış hatırımda, gözlerimi kapasam, olduğu gibi gelir gözlerimin önüne. Moskova'da sık sık size

gelirdim.

OLGA Ben her şeyi hatırladığımı sanırdım, ancak birdenbire ...

VERŞİNİN Adım Aleksandr İgnatyeviç.

İRİNA Aleksandr İgnatyeviç, Moskova'dan geliyorsunuz demek... Ne sürpriz...

OLGA Biz oraya taşınacağız.

İRİNA Sonbaharda orada olmayı düşünüyoruz. Bizim doğduğumuz şehir Moskova, oralıyız... Staraya Basmannaya Sokağı...

(İkisi de neşeyle gülümserler)

MAŞA Beklenmedik bir anda bir hemşehrimize rastladık. *(Heyecanlı)* Şimdi hatırladım bak! Sen de hatırlarsın Olya, bizim evde bir "Âşık Binbaşı"dan söz edilirdi. O zaman teğmendiniz, birisine âşıktınız, takılmak için her nedense binbaşı derlerdi size.

VERŞİNİN *(Güler)* Evet, aynen öyleydi. "Âşık Binbaşı", doğru.

MAŞA O zaman yalnızca bıyığınız vardı.... Ooo, ne kadar da yaşlanmışsınız! *(Gözleri dolar)* Ne kadar yaşlanmışsınız.

VERŞİNİN Evet, "Âşık Binbaşı" derlerdi bana, oldukça gençtim, âşıktım. Şimdi öyle değilim tabii.

OLGA Ama saçlarınız hiç ağarmamış. Yaş almışsınız ama yaşlı görünmüyorsunuz.

VERŞİNİN Kırk üç yaşındayım. Moskova'dan ayrılmanız çok oldu mu?

İRİNA On bir yıl. Niye ağlıyorsun Maşa, harika kız... *(Gözyaşlarıyla)* Ben de ağlayacağım ama...

MAŞA Bir şeyim yok. Hangi sokakta oturuyordunuz?

VERŞİNİN Staraya Basmannaya'da.

OLGA Biz de...

VERŞİNİN Bir süre de Nemetskaya Sokağında oturdum. Oradan Krasni Kışlasına yürürdüm. O yol üzerinde iç

karartıcı bir köprü vardır, altından suların çağlayan gibi aktığı. Onun üstündeyken yalnızsanız insanın kalbi zorlanır, içi hüzünle dolar.

(Kısa ara)

Ama buradakine bir bakın, ne kadar geniş ne kadar güzel. Harika bir ırmak.

OLGA Evet, yalnız suyu soğuktur. Hava da soğuk olur burada, sivrisinek de var...

VERŞİNİN Öyle söylemeyin! Buranın iklimi sağlığa uygun, iyi, tam Slav iklimi. Burada, ırmak, orman... ve kayın ağaçları da var. Sevimli, alçakgönüllü kayın ağaçları... Ağaçlar içinde en çok onları severim. Burada yaşam güzel doğrusu. Yalnız şaşırtıcı olan, istasyonun yirmi verst* uzakta olması bence... Niçin böyle olduğunu da kimse bilmiyor.

SOLYONİ Niçin öyle ben biliyorum. *(Hepsi ona bakar)* İstasyon yakında olsaydı eğer, uzakta olmazdı; uzakta olsaydı eğer, o zaman yakında denmezdi.

(Soğuk bir sessizlik)

TUZENBAH Şakacı birisiniz, Vasili Vasilyiç.

OLGA Şimdi sizi ben de hatırladım. Aklıma geldi birden.

VERŞİNİN Annenizi tanırdım.

ÇEBUTİKİN Çok iyi bir insandı, Tanrı yardımını esirgemesin.

İRİNA Annem Moskova'da gömülü.

OLGA Nova-Deviçi Mezarlığında...

MAŞA Biliyor musunuz annemin yüzünü unutmaya başladım bile. Bizi de ilerde böyle hatırlamayacaklar... Unutulup gideceğiz.

VERŞİNİN Evet. Unutulacağız. Kaderimiz bu, değiştirmek mümkün değil. Bize bugün ciddi, anlamlı ve önemli gelen ne varsa, zaman içinde hepsi unutulacak ya da önemsiz hale gelecek.

---

* Verst (versta): O dönemin uzunluk ölçü birimi. 1 verst=1.067 km.

(Kısa ara)

Ne kadar ilginç değil mi, neyin büyük ve önemli, neyin değersiz ve gülünç olacağını bugünden bilemiyoruz. Kim ve ne oldukları belirsiz insanların yazdıklarının doğru kabul edildiği o eski dönemlerde, Kopernik ya da Kolomb'un keşifleri gereksiz, saçma ve sıradan bir olay gibi görünmüştü. Benzer şekilde, bizim de bugünkü yaşam biçimimiz, zaman içinde doğru, mantıklı, yeterince dürüst ve hakça görünmeyecek, belki de günahkâr bir yaşam sayılacaktır...

TUZENBAH Bu bilinmez tabii. Ancak, kim bilir belki de yaşadığımız bu dönem, ilerde büyük ve önemli bir dönem olarak görülüp ondan saygıyla söz edilecektir. Şimdi artık işkence aletleri yok, idamlar yok, vahşi istilalar yok, bunlara benzer şeyler yok... Ama bütün bunlara rağmen hepimiz hâlâ acı çekiyoruz.

SOLYONİ *(İnce bir sesle, tavuk çağırır gibi)* Bli bli bli... Bizim Baron'a yem vermeyin, onun karnı felsefeden doymuş.

TUZENBAH Rica ediyorum, Vasili Vasilyeviç, rahat bırak beni... *(Gider başka bir yere oturur)* Çok can sıkıyorsun.

SOLYONİ *(Aynı ince sesle)* Bli bli bli...

TUZENBAH *(Verşinen'e)* Günümüzde gözlemlediğimiz acılar, ki bunlar oldukça çoktur, en azından toplumuzun ahlaki düzeyinin biraz da olsa yüksek olduğunun göstergesidir.

VERŞİNİN Evet, evet, tabii.

ÇEBUTİKİN Bugün yaşadığımız dönemin, büyük bir dönem olarak anılacağını söylediniz biraz önce, peki de ancak insanlarımız hep küçük kalıyor... *(Ayağa kalkar)* Görüyorsunuz, ne kadar ufak bir adamım. Yaşamıma büyük demek, benim için yalnızca bir teselli söylemi olabilir, net her şey.

(Sahne arkasından bir keman sesi gelir)

MAŞA Andrey çalıyor, ağabeyimiz.

İRİNA Bizim bilgin kişimizdir. İlerde profesör olacak. Babam subaydı, ama oğlu bilim alanında kariyer yapmayı seçti.

MAŞA Babamın arzusuydu.

OLGA Onu bugün kızdırdık. Görünüşe göre, o da birine biraz âşık galiba.

İRİNA Buralı bir genç hanıma. Büyük bir olasılıkla bugün bize gelecektir.

MAŞA Ah, nasıl bir giyimi var bilseniz! Kötü ya da modası geçmiş değil, hayır, düpedüz berbat. Komik parlaklıkta, sarı renkte ve biçimsiz püsküllerıyle bir etek, onun üstüne bir kırmızı bluz. Yanakları aşırı boyanmış, gerçekten aşırı boya içinde! Andrey âşık değil ona, olduğunu hiç sanmıyorum, o biraz da olsa zevk sahibidir, bizi aptal yerine koyup kızdırmaya çalışıyor. Dün duymuştum, Şehir Meclisi başkanı Protopopov ile evlenecekmiş. İyi olur... *(Yandaki kapılara doğru seslenir)* Andrey buraya gelir misin! Hadi canım, bir dakika kadar...

(Andrey girer)

OLGA Kardeşimiz Andrey Sergeyeviç.

VERŞİNİN Verşinin.

ANDREY Prozorov. *(Yüzündeki teri siler)* Batarya Kumandanı olarak bize geldiniz demek?

OLGA Baksana, Aleksandr İgnatyiç Moskova'dan gelmiş...

ANDREY Öyle mi? Kutlarım sizi, kız kardeşlerim artık rahat bırakmazlar sizi.

VERŞİNİN Bana öyle geliyor ki, kardeşlerinizi bıktırdım şimdiden.

İRİNA Bakın, bu güzel resim çerçevesini Andrey hediye etti bana. *(Çerçeveyi gösterir)* Kendisi yaptı.

VERŞİNİN *(Çerçeveye bakar, ne söyleyeceğini bilemez)* Evet.. güzel...

İRİNA Piyanonun üzerindeki çerçeveyi de o yapmıştı. *(Andrey eliyle bir işaret yapıp uzaklaşır)*

OLGA Bizim bilim adamımız, aynı zamanda keman çalar, testereyle birçok ahşap işi yapar, kısacası, elinden her iş gelir. Andrey gitme! Hep kaçmak gibi de bir alışkanlığı var. Gelsene buraya!

(Maşa ile İrina kolundan yakalayıp gülerek onu geri getirirler)

MAŞA Gel, gel hadi!

ANDREY Bırak beni, rica ederim.

MAŞA Çok komiksin ama! Bak Aleksandr İgnatyeviç'e eskiden "Âşık Binbaşı" derlerdi de hiç kızmazdı.

VERŞİNİN Evet, hiç aldırmazdım.

MAŞA Şimdi de ben sana, "Âşık Kemancı" demek istiyorum.

İRİNA Ya da âşık profesör!

OLGA Evet âşık! Andrayuşka âşık!

İRİNA *(Alkışlayarak)* Bravo! Bravo! Da capo!* Andrayuşka âşık!

ÇEBUTİKİN *(Andrey'e arkadan yaklaşır ve kollarıyla onun göğsüne dolanır)* Doğa bizi aşk için yaratmıştır. *(Gazetesini bırakmadan onu öylece tutarak güler)*

ANDREY Tamam yeter, yeter... *(Yüzünü siler)* Bütün gece hiç uyuyamadım, nasıl denir, hâlâ kendimde değilim. Saat dörde kadar kitap okudum, yattım ama uyuyamadım. Onu bunu düşünüp durdum, gün ağardığında güneş yatak odama adeta sürünerek girdi. Bu yaz süresince bir İngilizce kitabın çevirisini bitirmek istiyorum.

VERŞİNİN İngilizce biliyor musunuz?

ANDREY Evet, babam, Tanrı yardımını esirgemesin, kendi eğitim yöntemiyle bizim canımızı çıkarmıştı.

* Da capo: (İtalyanca) Bir daha. Konserlerdeki 'Bis' karşılığı.

Gülünç ve aptalca bulacaksınız ama itiraf etmeliyim ki, onun ölümünden sonra, vücudum üzerindeki bir baskıdan kurtulmuş olduğumdan kilo almaya başladım ve bir yıl içinde böyle şişmanladım. Babam sayesinde, kardeşlerimle ben Fransızca, Almanca ve İngilizce öğrendik; İrina ise ayrıca İtalyanca öğrendi. Ama hepimiz için ne pahasına!

MAŞA Bu şehirde üç dil konuşabilmek gereksiz bir lüks. Belki de lüks bile değil, yararsız bir eklenti aslında, altıncı parmak gibi. Yani sonuçta işe yaramayan çok şey biliyoruz.

VERŞİNİN Ne diyorsun! *(Güler)* İşe yaramayan çok şey biliyorsunuz demek. Bana kalırsa, akıllı ve iyi eğitim görmüş bir insanın yararlı olmayacağı sıkıcı ve iç karartıcı denecek bir şehir yoktur. Diyelim ki nüfusu yüzbinin üstünde olan bu şehirde, herkes geri kalmış ve eğitimsiz, yalnız sizin gibi üç insan var. Beraber yaşadığınız bu geri kalmış kişileri aydınlığa kavuşturmazsanız, onların arasında yavaş yavaş siz de eriyip kaybolacaksınız. Sizden sonra belki altı kişi gelir, sonra on iki, sonra daha çok sayıda insan... Derken çoğunluk sizin tarafın eline geçer. İkiyüz üçyüz yıl içinde yeryüzündeki yaşam düşünülemeyecek düzeyde güzel ve aydınlık olacaktır. İnsanoğlunun böyle bir yaşama ihtiyacı var. Şimdi öyle bir yaşama sahip değil, ama bunun farkına varmalı, onu beklemeli, hayal etmeli, ona hazırlanmalı. Bu sebeple babasının büyük babasının gördüğünden daha çok şey görmek, onlardan daha çok şey bilmek zorundadır. *(Güler)* Siz ise durmuş, yararsız fazla şey bildiğinizden yakınıyorsunuz.

MAŞA *(Şapkasını çıkarır)* Yemeğe kalıyorum.

İRİNA *(İç çekerek)* Doğrusu bütün bunlar bir yere yazılmalı...

(Andrey, kimsenin dikkatini çekmeden dışarı çıkmıştır)

TUZENBAH Yaşamın yıllar sonra güzel ve aydınlık olacağını söylediniz. Bu doğru. Yalnız görünen o ki, uzak da olsa o yaşama katılmak için bugünden hazırlanmak ve çalışmak gerekiyor.

VERŞİNİN *(Kalkar)* Evet. Ne çok çiçeğiniz var. *(Etrafa bakınır)* Eviniz de çok güzel. Sizi kıskandım doğrusu! Ömrüm boyunca iki sandalye, bir divan ve sürekli tüten bir soba ile yaşadım küçük evlerde. Yaşamımda böyle çiçekler eksik oldu hep. *(Ellerini ovuşturarak)* Eh ne yaparsın!

TUZENBAH Evet, tabii çalışılmalı. Şimdi siz kuşkusuz, "Bu Alman da çok duygusal," diye düşüneceksiniz. Ama şerefim üzerine söylüyorum, ben Rus'um, bir kere bile Almanca konuşmadım. Babam Rus Ortodoksuydu...

(Kısa ara)

VERŞİNİN *(Bir aşağı bir yukarı dolaşarak)* Çok kere düşünürüm, bir insan yaşamına yeniden başlamak isteseydi, ne olmak isterdi acaba, ama bilerek başlasaydı. Yaşanmış olan ömür, söz gelimi, deneme gibi olsaydı, sonraki gerçek istenen ömür! Sanırım, hiç kimse aynı yaşamı tekrarlamak istemez, en azından yeni bir yaşam biçimi oluşturmaya seçer, böyle çiçekli aydınlık bir yuva kurmaya çalışırdı... Bir karım ve iki küçük kızım var, ayrıca karım hastalık hastası... Neyse... Yaşama yeniden başlayabilseydim, evlenmezdim... Hayır, evlenmezdim.

(Kuligin, öğretmen üniformasıyla girer)

KULİGİN *(İrina'nın yanına gider)* İzin ver, vaftiz gününü kutlayayım, sevgili kardeşim, sana bütün kalbimle ve içtenlikle sağlıklar ve senin yaşında bir kıza ne dilenirse hepsini diliyorum. İzin ver bu küçük kitapçığı hediye edeyim sana. *(Bir kitap verir)* Bizim lisenin son elli yıllık, tarafımdan yazılmış tarihçesi. Önemsiz bir kitap,

boş vakitlerimde yazdım, ama buna rağmen oku onu. Günaydın bayanlar baylar. *(Verşinin'e)* Ben Kuligin, lise öğretmeni. Şehir Meclisi üyesi. *(İrina'ya)* Kitapta, son elli senede bizim liseden mezun olanların listesini bulacaksın. "Feci, quod potui, faciant meliora potentes"*. *(Maşa'yı öper)*

İRİNA Ama Paskalya'da da aynı kitaptan hediye etmiştiniz.

KULİGİN *(Güler)* Olamaz! Bu durumda geri ver bana onu, ya da en iyisi onu yarbaya vermek. Buyrun sayın yarbayım. Canınız sıkıldığında okursunuz ara sıra.

VERŞİNİN Teşekkür ederim. *(Gitmek üzeredir)* Sizinle tanıştığıma çok sevindim.

OLGA Gidiyor musunuz? Hayır, olmaz!

İRİNA Yemeğe de kalın, rica ediyorum.

OLGA Rica ediyorum, lütfen kalın.

VERŞİNİN *(Reverans yapar)* Anlaşılan bir vaftiz günü kutlamasına rastlamışım. Özür dilerim, bilmiyordum, kutlayamadım sizi...

(Olga ile birlikte salona giderler)

KULİGİN Sayın baylar bayanlar, bugün pazar, dinlenme günü; hepimiz kendi yaşımıza ve konumumuza göre dinlenelim, eğlenelim. Halıları yaz gelince kışa kadar toparlayıp kaldırırız... Temizler naftalinleriz... Romalılar çalışmayı da dinlenmeyi de bildiklerinden sağlıklıydılar; onlar "mens sana in corpore sano,"** derlerdi. Onların yaşantıları çeşitli biçimlerde sürüp gitti. Bizim müdür hep, "Yaşamda en önemli olan onun biçimidir," der. Biçimini kaybeden şey ölmüştür. Bu, bizim günlük yaşamımızda da farklı değildir. *(Gülerek kolunu Maşa'nın beline dolar)* Maşa sever beni. Karın beni sever... Perdeleri de halılarla birlikte kaldırmalı...

* (Lat.) Yapabildiğimi yaptım, daha iyisini başkası yapsın.

** (Lat.) Sağlam kafa, sağlam vücutta bulunur.

Bugün neşeliyim, keyfim yerinde. Maşa bugün saat dörtte müdürün evine gideceğiz. Öğretmenlerle aileleri için bir gezinti düzenlenmiş.

MAŞA Ben gelmeyeceğim.

KULİGİN *(Üzgün)* Maşa sevgilim niçin gelmiyorsun?

MAŞA Sonra konuşuruz... *(Kızgın)* Peki, gelirim, yalnız beni şimdi rahat bırak, lütfen... *(Oradan uzaklaşır)*

KULİGİN Akşama da müdürde olacağız. Kötü sağlık durumuna rağmen herkesle ilgilenmeye çaba gösteriyor. Son derece soylu bir kişiliği var. Muhteşem bir insan. Dün konferanstan sonra bana, "Yorgunum, Fyodor İlyiç! Yorgun!" dedi. *(Duvardaki saate sonra kendi saatine bakar)* Saatiniz yedi dakika ilerde. Evet, yorgunum, dedi.

(Sahne arkasından keman sesi gelir)

OLGA Sevgili misafirlerim, hoş geldiniz, masaya buyurmanızı rica ediyorum. Pasta var.

KULİGİN Ah, sevgili Olga! Dün sabahtan gece on bire kadar çalıştım, yorgunum, bugün kendimi çok mutlu hissediyorum. *(Salondaki masaya gider)* Sevgili Olga...

ÇEBUTİKİN *(Gazeteyi cebine koyar, sakalını tarar)* Pasta mı? Harika!

MAŞA *(Çebutikin'e sertçe)* Bakın önemli, bugün içki içmeyeceksiniz. İşittiniz mi? İçki sizin için çok zararlı.

ÇEBUTİKİN Aaa neden? Bitti o iş. İki yıldır hiç ama hiç içki içmiyorum. *(Sabırsızca)* Ah sevgili kızım, ne fark eder ki?

MAŞA Olsun, içmeye kalkışmayın sakın. İçmeyeceksiniz. *(Kızgınlıkla, ama kocasının duymayacağı sesle)* Tanrı kahretsin, bütün gece müdürün evinde can sıkıntısından patlayacağım yine!

TUZENBAH Sizin yerinizde olsam gitmezdim oraya... Çok basit.

ÇEBUTİKİN Gitmeyin, canım kızım.

MAŞA Evet ya, gitmeyin demek kolay... Bu lanet, çekilmez yaşam... *(Salona gider)*

ÇEBUTİKİN *(Arkasından gider)* Ama, ama!

SOLYONİ *(Salona giderken)* Bli bli bli...

TUZENBAH Yeter artık, Vasili Vasilyiç, Kes şunu!

SOYONİ Bli bli bli...

KULİGİN Sağlığınıza Yarbayım! Ben pedagogum ve Maşa'nın kocası olarak bu evdenim... Maşa çok sevimlidir, çok...

VERŞİNİN Şu koyu renk votkadan içeyim biraz... *(İçer)* Sağlığınıza! *(Olga'ya)* Burada olmaktan çok mutluyum!...

(Misafir odasında İrine ile Tuzenbah kalmıştır)

İRİNA Maşa'nın bugün hiç keyfi yok. Onsekiz yaşında evlendi, o zaman kocasını ona çok akıllı görünmüştü. Ama şimdi hiç öyle değil durum. Çok iyi huylu biri ama hiç de akıllı sayılmaz.

OLGA *(Sabırsızlıkla)* Andrey gelsene artık!

ANDREY *(Sahne arkasından)* Peki, geliyorum.

(İçeri gelir ve masaya gider)

TUZENBAH Neyi düşünüyorsunuz?

İRİNA Hiç. Şu sizin Solyoni'nizden hoşlanmıyorum, korkuyorum ondan. Saçma saçma şeyler söyleyip duruyor...

TUZENBAH Garip bir insan. Beni hem üzüyor hem de kızdırıyor, ama daha çok üzüyor. Bana göre utangaç biri... Yalnız kaldığımızda, çok akıllı ve duyarlı olabiliyor, ama topluluk içinde kaba, kavgacı biri oluyor. Gitmeyin, biraz daha otursunlar orada. Sizin yanınızda kalayım bir süre daha. Ne düşünüyorsunuz?

(Kısa ara)

Yirmi yaşındasınız, ben daha otuz olmadım. Önümüzde daha uzun yıllar var, uzun uzun, sıra sıra günler, benim bu günlerimi size olan aşkım dolduracak...

İRİNA Nikolay Lvoviç, bana aşktan söz etmeyiniz.

TUZENBAH *(Dinlemez)* Yaşamaya, mücadeleye, çalışmaya karşı tutkulu bir isteğim var ve bu istek benim içimde sizin aşkınızla birleşti, İrina. Siz güzel olduğunuzdan onu yaşamak da güzel geliyor bana. Ne düşünüyorsunuz?

İRİNA Yaşam güzel diyorsunuz. Peki, ya güzel değil de bize öyle görünüyorsa! Biz üç kız kardeş için yaşam öyle güzel olmadı, ayrık otu gibi üstümüzü kapladı hep... Gözlerim yaşardı bak. Gereksiz bu... *(Gözlerini hemen kurular ve gülümser)* Çalışmak gerek, çalışmak! Bu yüzden bu kadar dertliyiz ve yaşama bu kadar karamsar bakıyoruz, çalışmayı bilmediğimiz için. Çalışmayı aşağılayan, hor gören bir aileden geliyoruz da ondan.

(Natalya İvanovna girer; yeşil kemerli kırmızı bir elbise giymiştir.)

NATAŞA Masaya oturmuşlar bile... Geç kaldım... *(Aynaya bir göz atar ve üstünü başını düzeltir)* Saçlarım düzgün görünüyor... *(İrina'ya bakar)* Benim sevgili İrina Sergeyevna'm, kutlarım seni! *(Onu uzun uzun kucaklayıp öper)* Ne kadar da çok misafiriniz varmış, çekinirim şimdi onlardan... Günaydın Baron!

OLGA *(Misafir odasından gelir)* Oo, Natalya İvanovna da burada. Selam sevgili arkadaşım! *(Nataşa'yı öper)*

NATAŞA Kutlarım sizi. Büyük bir topluluk var burada, şaşkına döndüm...

OLGA Yok canım, hepsi yakın tanıdıklarımız. *(Yavaşça, hayretle)* Yeşil bir kemer takmışsınız! Sevgili Nataşa, hiç güzel değil bu.

NATAŞA Uğursuzluk mu getirir yoksa?

OLGA Hayır, sadece uymamış... biraz tuhaf duruyor.

NATAŞA *(Sızlanan bir sesle)* Evet ama yeşil pek parlak değil, pastele yakın.

(Olga ile salona giderler. Salonda masaya otururlar, misafir odası boş kalır)

KULİGİN İrina, iyi bir damat adayı bulmanı dilerim. Evlenme çağına geldin artık.

ÇEBUTİKİN Natalya İvanovna, size de bir damat diliyorum.

KULİGİN Natalya İvanovna'nın bir damat adayı var zaten.

MAŞA *(Tabağına çatalla vurarak)* Bir şişe votka içeceğim şimdi. Ölüm bizi tehdit etmediği sürece yaşam pembe demektir.

KULİGİN *(Maşa'ya)* Senin hal ve davranış notun eksi üç.

VERŞİNİN Likör ün tadı iyiymiş. Ne likörü acaba?

SOLYONİ Hamamböceği likörü.

İRİNA *(Ağlamaklı sesle)* Of! Of! Ne iğrenç!...

OLGA Akşam yemeğinde kızarmış hindi ile elmalı pasta var. Tanrıya şükür, bütün gün evdeyim, akşam da... Bu akşam yine buyurun.

VERŞİNİN Bu akşam da gelmeme izniniz var mı?

İRİNA Rica ederim, ne demek...

NATAŞA Bu eve rahatça gelinebilir her zaman.

ÇEBUTİKİN Doğa bizi aşk için yaratmıştır. *(Güler)*

ANDREY *(Kızgın)* Yeter artık baylar bayanlar! Hâlâ bıkmadınız mı bu konudan?

(Fedotik ile Rode büyük bir çiçek sepetiyle girer)

FEDOTİK Yemekteler.

RODE *(Yüksek sesle, aksanlı)* Yemekteler mi? Evet doğru, yiyiyorlar...

FEDOTİK Bir dakika bekle! *(Bir fotoğraf çeker)* Bir! Biraz durun bir daha çekeyim... *(İkinci fotoğrafı da çeker)* İki! Tamam şimdi!

(Sepeti alıp salona geçerler; oradakiler tarafından yüksek sesle selamlanırlar)

RODE *(Yüksek sesle)* Kutlarım, hepinize iyi günler dile-

rim! Bugün hava mükemmel, doğrusu muhteşem! Bu sabah öğrencilerle gezintiye çıkmıştım. Lisenin Beden Eğitimi öğretmeniyim...

FEDOTİK Şimdi rahatça hareket edebilirsiniz artık İrina Sergeyevna! *(Fotoğraf çeker)* Bugün büyüleyecisiniz doğrusu. *(Cebinden bir topaç* çıkarır)* Buyrun bir de topaç... Hayret edilecek bir sesi var.

İRİNA Ne ilginç!

MAŞA "Bir koyda bir meşe ağacı, bir altın zincir asılmış ona... Altın bir zincir asılmış..." *(Ağlamaklı)* Durmadan niye söyleyip duruyorum bunu? Sabahtan beri aklımdan çıkmıyor bu mısralar...

KULİGİN Masada on üç kişi var!

RODE *(Yüksek sesle)* Sayın konuklar, siz de mi böyle anlamsız boş inanışlara önem veriyorsunuz? *(Gülüşmeler)*

ÇEBUTİKİN Ben eski bir günahkârım hadi, ama Natalya İvanovna bu kadar neden utanıyor, hiç ama hiç kavrayamıyorum.

(Yüksek sesle gülüşmeler; Nataşa misafir odasına koşar, Andrey onun arkasından gider)

ANDREY Vazgeçin, aldırmayın onlara! Durun!... Gitmeyin, rica ederim...

NATAŞA Çok utanıyorum... Bilmiyorum, neden böyleyim, hepsi alay ediyor benimle. Şimdi masadan böyle ayrılmam yakışık almıyor ama dayanamıyorum artık, dayanamıyorum... *(Elleriyle yüzünü kapatır)*

ANDREY Sevgilim, rica ediyorum, yalvarıyorum, canınızı sıkmayın bunlara. Size yemin ederim, şaka yaptılar, kötü amaçları yoktu. Sevgilim, bir tanem, hepsi sevimli, iyi kalpli insanlardır, severler ikimizi de. Buraya, pencerenin yanına gelin, bizi göremezler burada... *(Etrafına bakar)*

* Alman topaçı denen ve dönünce özel bir ses çıkaran oyuncak.

NATAŞA Ne yapayım, kalabalık içine çıkmaya bir türlü alışamadım!...

ANDREY Ah gençlik, harika, güzel gençlik! Benim sevgilim, bir tanem üzülmeyin!... Bana inanın, inanın bana... Öyle mutluyum, kalbim aşkla, hayranlıkla öyle dopdolu ki... Hayır, burada göremezler bizi! Niçin, niçin size bu kadar düşkünüm, sizi niçin bu kadar seviyorum, ah, hiç anlamış değilim. Sevgilim, bir tanem, tertemiz güzelim, karım olun, ne olur! Sizi seviyorum, çok seviyorum... asla kimseyi bu kadar sevmedim...

(Öpüşürler.

İki subay içeri girer ve onların öpüştüklerini görünce donakalırlar)

1. Perde Sonu

2. PERDE

Dekor 1. Perde'nin aynı.
Akşam saat sekiz.
Sahne arkasından, belli belirsiz bir akordiyon sesi gelir.
Sahne karanlıktır.
Natalya İvanovna sırtında sabahlık, elinde yanan bir mumla içeri girerken Andrey'in oda kapısı önünde durur.

NATAŞA Andreyuşka ne yapıyorsun? Kitap mı okuyorsun? Hayır, yok yok, ben sadece... *(Gider başka bir kapıyı açar ve bir an içeri bakıp tekrar kapatır)* Işıklara bakıyordum...

ANDREY *(Elinde bir kitapla girer)* Ne yapıyorsun öyle, Nataşa?

NATAŞA Işıkların yanıp yanmadığına bakıyordum. Yortu günlerindeyiz, hizmetçiler kendilerinden geçmiş şaşkın haldeler. Bir şey olmasın diye dikkat etmek gerekiyor. Dün gece yarısı yemek odasına gitmiştim, orada mum yanıp duruyordu. Kim yakmış, bir türlü çözemedim. *(Mumu bırakır)* Vakit geç mi?

ANDREY *(Saate bakar)* Sekizi çeyrek geçiyor.

NATAŞA Olga ile İrini hâlâ yoklar. Gelmemişler. Zavallılar hâlâ çalıyorlar. Olga öğretmenler toplantısında, İrini telgrafhanede.... *(İçini çeker)* Bu sabah kardeşine "Kendine dikkat et," dedim, "sevgili İrina." Ama o hiç dinlemiyor. Sekizi çeyrek geçiyor mu dedin, Korkuyorum, bizim Bobik'in durumu çok kötü. Niye o kadar soğuk bu çocuk, buz gibi. Dün ateşliydi bugün ise buz gibi... Çok korkuyorum!

ANDREY İyi olur Nataşa, çocuğun sağlığı yerinde.

NATAŞA Ama her şeye rağmen perhizine dikkat etmeli. Korkuyorum. Bu akşam saat onda bize palyaçolar gelecekmiş, gelmeseler daha iyi olurdu Andryuşa.

ANDREY Doğru, bilmiyordum bunu. Ben çağırmıştım.

NATAŞA Bu sabah küçük uyandı bana baktı ve birden gülümsedi, o halde tanıyor beni. 'Bobik' dedim ona, "Günaydın! Günaydın benim bir tanem." Güldü o zaman. Çocuk her şeyi anlıyor, çok iyi anlıyor. O zaman palyaçoların gelmesini istemediğimizi ben söylerim, Andryuşa.

ANDREY *(Kararsız)* Kardeşlerime ait konu bu. Burası onların evi.

NATAŞA Onlara da söyleyeceğim bunu. Hepsi anlayışlı... *(Uzaklaşırken)* Akşam yemeğine yağsız süt siparişi verdim. Doktor söyledi, yalnız yağsız süt içmeliymişsin, yoksa kilo veremezmişsin. *(Durur)* Bobik buz gibi. Korkuyorum, onun odası çok soğuk. Herhalde onu, sıcaklar gelene kadar, başka bir odaya almalıyız. Mesela, İrina'nın odası çocuklara çok uygun bir oda. Rutubetsiz ve bütün gün güneş alıyor. Ona, Olga ile bir süre aynı odada kalabileceğini söylemeliyiz... Zaten bütün gün evde olmuyor, eve yatmaya geliyor sadece... *(Kısa bir ara)*

Andryuşenka niçin konuşmuyorsun?

ANDREY Düşünce içindeyim... Söyleyecek de bir şey yok ki...

NATAŞA Peki... Başka bir şey daha söyleyecektim... Haa evet... Ferapont Şehir Meclisi'nden geldi, sana bir şey soracakmış.

ANDREY *(Esner)* Buraya gönder.

(Nataşa çıkar. Andrey karısının unuttuğu mum ışığında kitabını okumaya devam eder. Ferapont girer; sırtında, yakaları kaldırılmış, oldukça yıpranmış eski bir palto

vardır; kulakları atkıyla sarılıdır.)

İyi akşamlar, arkadaşım. Ne söyleyeceksin bakalım?

FERAPONT Başkan kitapla bazı kâğıtlar gönderdi. Bunlar... *(Ona kitap ile bir zarf verir)*

ANDREY Teşekkür ederim. Oldu. Niçin bu kadar geç geldin? Saat dokuza geliyor.

FEREPONT Nasıl?

ANDREY *(Yüksek sesle)* Geç saatte geldiğini, saatin nerdeyse dokuz olduğunu söylüyorum.

FERAPONT Doğru. Size geldiğimde hava aydınlıktı, ama yanınıza bırakmadılar. "Beyefendi meşgul," dediler. Peki güzel dedim, o meşgulse meşguldür, benim acelem yok. *(Andrey'in bir şey sorduğunu sanarak)* Nasıl?

ANDREY Yok bir şey. *(Kitaba bakar)* Yarın cuma, toplantımız yok, ancak ben geleceğim yine de... biraz çalışacağım. Evde canım sıkılıyor...

(Kısa bir ara)

Eee, sevgili ihtiyar, yaşam nasıl da acayip değişiyor, bizi nasıl aldatıyor değil mi! Bugün evde, yapacak bir şey olmadığından canım sıkıldı, işte bu kitabı aldım elime... Benim eski üniversite ders notlarım... Onları görünce güldüm. Tanrım, Protopopov'un başkan olup yönettiği Şehir Meclisi'nin sekreteriyim. Onun sekreteriyim ya... en yükseğe çıksam çıksam Meclis Üyeliğine kadar çıkabilirim sanırım. Şehir Meclis Üyesi olarak her gece rüyamda Moskova Üniversitesinin bir profesörü olarak göreceğim kendimi. Bütün Rusya'nın gururla övündüğü meşhur bir bilgin kişi olarak!

FERAPONT Bilemem.. Öyle kötü işitiyorum ki...

ANDREY Eğer doğru duyup anlasaydın herhalde bunları seninle konuşmazdım. İşte böyle biriyle konuşmak zorunda kalıyorum, çünkü karım beni anlamıyor, nedense kız kardeşlerimden de korkuyorum. Benimle alay edecekler, beni mahcup edecekler diye çekiniyo-

rum onlardan... İçki içmem, meyhanelerden de hoşlanmam, ama şu anda Moskova'da Testov'da ya da Büyük Moskova Oteli'nde* olmak bana büyük keyif verirdi, dostum.

FERAPONT Geçenlerde Meclis'te bir müteahhit anlatmıştı, Moskova'da bir grup tüccar blini* yiyorlarmış, birisi kırk tane yemiş ve ölmüş. Kırk ya da elli tane, tam bilemiyorum.

ANDREY Moskova'da devasa bir restoranda otursun, kimseyi tanımazsın, seni de kimse tanımaz, ama buna rağmen orada kendini hiç yabancı hissetmezsin. Burada ise, sen herkesi tanırsın, herkes de seni tanır, ama burada yabancısın, evet yabancı... Yabancı ve tek başınasın...

FEREPONT Nasıl?

(Kısa ara)

Yine o müteahhit anlatmıştı, belki de yalandır, Moskova'ya yukardan aşağı boydan boya bir ip germişler.

ANDREY Niye?

FEREPONT Bilmiyorum. Müteahhit öyle söylemişti.

ANDREY Zırva. *(Kitaba bakarken)* Sen hiç Moskova'da bulundun mu?

FERAPONT *(Biraz düşündükten sonra)* Hayır. Tanrı orada olmamı istememiş demek.

(Kısa bir ara)

Gidebilir miyim?

ANDREY Gidebilirsin. Güle güle.

(Ferapont çıkar.)

Güle güle. *(Okumaya devam ederken)* Yarın sabah erkenden gel de bu kâğıtları al götür...

(Kısa ara)

---

* Testov, Moskova'nın ünlü bir restoranı. "Büyük Moskova Oteli" de, Moskova'nın merkezinde, seyahat rehberlerinde "tam rustik" olarak tanımlanan bir restoran ve oteldir.

** Blini: Maya ve karabuğday unu ile yapılan küçük Rus gözlemesi.

Gitmiş.

(Bir çıngırak çalar)

Evet, evet ya.. Her şey böyle işte....

(Gerinir ve ağır adımlarla odasına gider.

Sahne arkasından bir dadı ninni söyler.

Maşa ve Verşinin girer. Onlar sohbet ederken bir hizmetçi lamba ve mumları yakar.)

MAŞA Bilmiyorum.

(Kısa ara)

Hiç bilmiyorum. Tabii daha çok alışmaya bağlı. Babamın ölümünden sonra biz mesela, evde bir emir erinin olmayışına uzun süre alışamadık. Ama bana göre alışkanlıktan değil bu, adalet anlayışımdan geliyor. Belki başka yerlerde böyle değil, ama bizim bu şehrimizde, en saygın, en seçkin ve en kültürlü kişiler subaylar.

VERŞİNİN Susadım. Çay da içerim seve seve.

MAŞA *(Saate bakar)* Gelir şimdi. Evlendiğimde on sekiz yaşımdaydım. Öğretmen olduğu için, başta korkardım kocamdan; okulu da yeni bitirmiştim. O zamanlar kocam bana son derece bilgili, zeki ve önemli biri görünürdü. Bugün hiç öyle değil, ne yazık ki...

VERŞİNİN Öyle... evet.

MAŞA Kocamı kastetmiyorum, ona alıştım, ama siviller arasında genel olarak kaba, terbiyesiz, cahil o kadar çok insan var ki. Kabalık incitiyor, hasta ediyor beni. Gereği kadar terbiye görmemiş, yeterli duyarlılıkta ve incelikte olmayan birini gördüğümde acı çekiyorum. Kocamın meslektaşları öğretmenler arasındayken düpedüz acı çekiyorum, ne yazık ki.

VERŞİNİN Demek öyle... Yine de bana göre bu şehirde, sivil de olsa asker de olsa, bütün herkes aynı derecede hiç de ilginç olmayan insanlar. Hepsi aynı! Buradaki entelektüellerin hangisine baksan, sivil ya da asker, ya

karısından, ya evinden, ya çiftliğinden, ya da atlarından bıkmış usanmış kişiler... Rus insanı kendine özgü, yüksek derecede seçkin bir düşünce yeteneğine sahiptir, oysa anlattıklarınıza göre, niçin bu kadar alt düzeyde bir yaşam sürmeye çalışıyorlar? Niçin?

MAŞA Niçin?

VERŞİNİN Niçin çocuklarından bıkar, karısından bıkar? Ve niçin çocukları ile karısı ondan böyle bıkarlar?

MAŞA Siz bugün biraz kötümser bir havadasınız.

VERŞİNİN Olabilir. Bugün öğle yemeği yemedim, sabahtan beri de hiçbir şey koymadım ağzıma. Kızımın biri biraz hasta, kızlarım hasta olunca üzüntü kaplıyor beni, vicdanım sızlıyor, onların böyle bir anneleri olduğu için. Ah, ah bugün görmeliydiniz onu! Ne beş para etmez, değersiz biri! Sabah saat yedide kavga etmeye başladık, saat dokuzda kapıyı vurup çıktım dışarı.

(Kısa ara)

Asla bu konuları kimseye anlatmam ve şikâyette bulunmam, çok garip sadece size anlatıyorum. *(Maşa'nın elini öper)* Sakın kızmayın bana. Sizden başka hiç kimsem yok, hiç kimsem...

(Kısa ara)

MAŞA Ocaktan ne çok sesler geliyor. Babam ölmeden önce de bacada böyle uğultular vardı. Tam şimdiki gibi.

VERŞİNİN Boş inançlarınız var mı sizin?

MAŞA Evet.

VERŞİNİN Tuhaf. *(Maşa'nın elini öper)* Çok değerli, harika bir kadınsınız. Çok değerli ve harika! Karanlık burası ama gözlerinizin parıltısını görüyorum.

MAŞA *(Başka bir sandalyeye geçer)* Burası daha aydınlık.

VERŞİNİN Sizi seviyorum, seviyorum, seviyorum... Gözlerinizi, davranışlarınızı seviyorum; rüyamda hep onla-

rı görüyorum... Çok değerli, harika bir kadınsınız...

MAŞA *(Hafifçe gülerek)* Siz benimle böyle konuştuğunuzda gayri ihtiyari gülüyorum, her ne kadar korksam da. Rica ediyorum, bir daha tekrarlamayın bunları... *(Alçak sesle)* Ya da önemi yok, söyleyin yine de... *(Elleriyle yüzünü örter)* Zararı yok. Biri geliyor, başka şeyler söyleyin...

(İrina ile Tuzenbah oturma salondan geçerek gelirler)

TUZENBAH Üç soyadım var benim. Baron Tuzenbah-Krone-Altschaer, ama Rus'um, sizin gibi Rus-Ortadoksu. Almanlığımdan pek az şey kaldı, belki yalnız size karşı gösterdiğim bu can sıkıcı, sabır ve inatçılık. Her akşam evinize kadar eşlik ediyorum size.

İRİNA Ne kadar yorgunum bilsen!

TUZENBAH Her akşam telgrafhaneye gelecek ve eve kadar eşlik edeceğim size. On yıl yirmi yıl boyunca yapacağım bunu, beni kovuncaya kadar... *(Maşa ile Verşinin'i görür)* Siz misiniz? İyi akşamlar.

İRİNA Nihayet evdeyim. *(Maşa'ya)* Biraz önce bir kadın geldi, bugün oğlu ölmüş, Saratov'daki erkek kardeşine telgraf çekmek istiyordu, ancak adresi unutmuş. Ben de telgrafı adressiz, yalnızca Saratov diye gönderdim telgrafı. *(Ağlar)* Ben sebepsiz yere kabalık ettim kadına. Hiç vaktim yok dedim. Aptallık ettim. Palyaçolar geldi mi bugün?

MAŞA Evet.

İRİNA *(Bir koltuğa oturur)* Biraz dinleneyim. Bugün yorgun düştüm.

TUZENBAH *(Gülümseyerek)* İşten geldiğinizde hep böyle küçülmüş ve mutsuz görünüyorsunuz.

(Kısa bir ara)

İRİNA Yorgunum., Hayır, sevmiyorum bu telgrafhaneyi, sevmiyorum.

MAŞA Zayıfladın... *(Islık çalar)* Daha da gençleştin sanki,

yüzün çocuklaştı.

TUZENBAH Saçlarının şeklinden bu.

İRİNA Başka bir iş aramam gerekiyor, bu iş bana göre değil. İstediğim, hayal ettiğim şey yok orada. Yaratıcılıktan yoksun, anlamsız bir iş...

(Alt kattan biri döşemeye vurur)

Doktordur. *(Tuzenbah'a)* Sen cevap ver, arkadaşım. Ben yapamayacağım. Çok yorgunum...

(Tuzenbah döşemeye vurur)

Şimdi hemen gelir. Bir şeyler yapmak zorundayız. Dün bizim Andrey ile Doktor kulübe gitmişlerdi, tekrar oyun oynamışlar. Andrey ikiyüz Ruble kaybetmiş.

MAŞA *(İlgisizce)* Peki, biz ne yapabiliriz bunun için?

İRİNA İki hafta önce de kaybetti, Aralık ayında da kaybetti. En iyisi, her şeyini kaybetsin de, belki o zaman biz de bu şehri terk edip gideriz. Yüce Tanrım, her gece Moskova'yı görüyorum rüyamda, artık tam kaçık biri oldum. *(Güler)* Haziranda orada oluruz; Hazirana kadar ne var... Şubat, Mart, Nisan, Mayıs... Tam yarı yıl!

MAŞA Nataşa'nın, bu kumar kaybını öğrenmemesi gerekiyor.

İRİNA Bana göre, bu onun hiç umrunda değil.

(Öğle yemeğinden sonraki uykusundan yeni kalkmış olan Çebutikin salona girer, sakalını tarar, sonra masada bir yere oturur ve cebinden bir gazete çıkarır)

MAŞA İşte geldi... Kirayı ödedi mi?

İRİNA *(Gülerek)* Hayır. Sekiz aydır Kopik yok. Görünüşe göre unutmuştur.

MAŞA *(Güler)* Ne kadar da ciddi oturuyor!

(Hepsi güler. Kısa bir ara)

İRİNA Niçin suskunsunuz Aleksandr İgnatiç?

VERŞİNİN Bilmiyorum. Çay istemiştim. Bir bardak çaya ömrümün yarısını veririm. Bugün sabahtan beri bir şey yemedim....

ÇEBUTİKİN İrina Sergeyevna!

İRİNA Ne istiyorsunuz?

ÇEBUTİKİN Buraya gelin, lütfen. Venez ici*. *(İrina gidip masaya oturur.)* Sizsiz yapamam ben.
(İrina fal bakmaya başlar)

VERŞİNİN Ne oluyor? Çay vermiyorlarsa hiç olmazsa siz de bize felsefe yapın biraz.

TUZENBAH Peki olur. Ne hakkında?

VERŞİNİN Ne hakkında mı? Hayaller üzerine yapın... Mesela bizden iki yüz üç yüz yıl sonraki yaşam şekli nasıl olacak...

TUZENBAH Tamam. Bizden sonra balonlarla uçulacak, ceketlerin biçimi değiştirilecek, belki de altıncı bir duyu keşfedilecek ve geliştirilecek ama yaşam hep aynı kalacak: zor, gizem dolu ve mutlu. Bin yıl boyunca insanlar hep, "Yaşam ne zor," diye sızlanıp duracaklar. Ve de aynen bugünkü gibi, ölümden korkacak ve ölmek istemeyecekler.

VERŞİNİN *(Kısa bir an düşündükten sonra)* Size nasıl söylemeliyim? Bana öyle geliyor ki, yeryüzü yavaş yavaş değişecek; biz de bu değişimi kendi gözlerimizle göreceğiz. İki yüz üç yüz yıl sonra, haydi bin yıl diyelim, zaman aralığı önemli değil, yeni, mutlu bir yaşam başlayacak. Tabii biz o yaşama katılamayacağız. Ama bugün bile onun için çalışıyor, onu yaratmak için acı çekiyoruz. Varoluşumuzun amacı yalnızca bunun için... Siz buna mutluluğumuz deyin isterseniz.
(Maşa hafifçe güler)

TUZENBAH Niye güldünüz?

MAŞA Bilmiyorum. Bugün sabahtan beri bütün gün gülmeye zorlandım.

VERŞİNİN Sizin gibi ben de okula gittim, ama Akademi'ye gitmedim. Çok kitap okuyorum, ama kitap seç-

* *Venez ici*: (Fransızca.) Buraya gelin.

meyi beceremiyorum. Herhalde gerçekten gerekli olanları okumuyorum. Oysa yaşadığım sürece daha çok şey öğrenmek istiyorum. Saçlarım ağardı, neredeyse yaşlı bir adam oldum artık, ah ah çok az şey biliyorum, çok az! Yine de önemli ve doğru olanın ne olduğunu bildiğime inanıyorum, gerçekten... Mutluluk yok bizim için, olmadı da, olmayacak da, bunu size kanıtlamayı ne çok isterdim... Biz yalnız çalışmak zorundayız, evet çalışmak... Mutluluk ilerdeki kuşaklarımızın şansı olacak.

(Kısa ara)

Ben görmesem de, en azından ilerdeki torunlarımın torunları görecek.

(Salonda Fedotik ile Rode görünürler; otururlar ve yavaşça gitarla şarkı söylemeye başlarlar)

TUZENBAH Size göre, mutluluk bir kez bile hayal edilemez bir şey oluyor. Peki, ya ben mutluysam?

VERŞİNİN Hayır.

TUZENBAH *(Ellerini kaldırır ve güler)* Apaçık ortada, biz birbirimizi anlamıyoruz. Peki, ben sizi şimdi nasıl ikna edebilirim? *(Maşa güler hafiften. Ona parmağını sallayarak)* Gülün siz! *(Verşinin'e)* Yalnız iki yüz üç yüz yıl değil, milyon yıl da geçse, yaşam aynı olduğu gibi kalacak; hiç değişmeyecek, kararlılığını koruyacak, kendi özel yasaları var; sizin bir şey yapamadığınız ya da en azından asla öğrenemeyeceğiniz o özel yasalarına göre devam ediyor her şey. Göçmen kuşlar, mesela leylekler uçuyorlar, durmadan uçacaklar, kafalarında önemli büyük düşünceleri olsa da olmasa da uçacaklar, uçmayı hep sürdürecekler, niçin ve nereye gittiklerini bilmeden. Uçacaklar, devamlı uçacaklar, aralarından filozof çıksa da uçacaklar, uçtukları süre istedikleri kadar felsefe yapsalar da yine uçacaklar...

MAŞA Ama ne anlamı var bunun?

TUZENBAH Anlamı... Bakın dışarda kar yağıyor. Ne anlamı var bunun?

(Kısa ara)

MAŞA Bana göre, insan bir inanca sahip olmalı ya da bir inanç aramalı kendine, aksi halde insanın yaşamı boşa gider, bomboş bir şey olur... Yaşamak ve leyleklerin neden uçtuklarını, çocukların neden doğduklarını, gökyüzünde neden yıldızların olduğunu bilmemek... olmaz. İkisinden biri bilinecek, ya neden yaşandığı ya da her şeyin anlamsız tamamen önemsiz olduğu.

(Kısa ara)

VERŞİNİN Yine de gençliğin geçip gitmesi yazık oluyor doğrusu.

MAŞA Gogol ise şöyle diyor, "Bu dünyada yaşamak sıkıcı bir şey, bayanlar baylar!"*

TUZEHBAH Ve ben de diyorum ki, sizinle tartışmak zor, bayanlar baylar! Neyse...

ÇEBUTİKİN *(Gazeteden okur)* Balzac Berdiçev'de evlendi**. *(İrina yavaşça şarkı söyler)* Bunu not defterime yazacağım. *(Not alırken)* Balzac Berdiçev'de evlendi. *(Gazeteyi okumayı sürdürür)*

İRİNA *(Fal açarken, düşünceli)* Balzac Berdiçev'de evlendi.

TUZENBAH Zarlar atıldı. Biliyor musun Marya Sergeyevna, istifamı verdim.

MAŞA Haberim var. Bunda iyi bir şey görmüyorum. Sivillerden hoşlanmam.

TUZENBAH Önemi yok... *(Ayağa kalkar)* Bir subay olacak kadar yakışıklı biri değilim zaten. Neyse önemsiz bir şey... Çalışmaya başlayacağım... Yaşamımda hiç

* Gogol'un *İvan İvanoviç ile İvan Nikiforoviç Nasıl Ayrılır* adlı eserinden.

** Honoré de Balzac (1799-1850) Rusya'daki son kalışında (1848-1850), Berdiçev'de Polonya asıllı büyük toprak sahibesi Evelina Hanska ile evlenmişti.

olmazsa bir gün öyle çalışayım ki, akşam eve geldiğimde kendimi yatağa bitkin atayım ve hemen uykuya dalayım. *(Salona geçer)* Çalışanlar adamakıllı uyumalıdırlar.

FEDOTİK *(İrina'ya)* Size Moskova Sokağındaki Pijikov'dan boya kalemleri satın aldım. Bir de bu açacağı...

İRİNA Bana hep küçük bir kızmışım gibi davranmaya alıştınız. Ama artık büyüdüm ben... *(Kalemleri ve açacağı alır. Sevinçle)* Aman ne güzel şeyler!

FEDOTİK Kendime de bu çakıyı aldım. .. Bakın şuna... Bu birinci bıçağı, bu ikincisi, bu da üçüncüsü, ayrıca bu kulak temizlemek için, bu küçük bir makas, bu da tırnak kesmek için...

RODE *(Yüksek sesle)* Siz kaç yaşındasınız, Doktor?

ÇEBUTİKİN Ben mi? Otuz iki.

(Kahkahalar)

FEDOTİK Başka türlü bir fal göstereyim size...

(İskambil kâğıtlarını açmaya başlar.

Semaver getirilir; Anfisa semaverle meşgul olur; hemen sonra Nataşa gelir ve masada bir şeyler yapar; Solyoni girer, herkese selam verdikten sonra masaya oturur)

VERŞİNİN Ne rüzgâr var öyle!

MAŞA Evet. Kıştan bıktım. Yaz nasıldı, unuttum çoktandır.

İRİNA Fal çıkıyor sonunda. Moskova'ya taşınacağız demektir.

FEDOTİK Hayır, o fal çıkmaz. Bakın, sekizli maça ikilisinin üstüne geliyor. *(Güler)* O halde Moskova'ya gidemeyeceksiniz.

ÇEBUTİKİN *(Gazeten okur)* Tsitisihar.* Çiçek hastalığı salgını.

ANFİSA *(Maşa'nın yanına gider)* Çay iç, kızım? *(Verşinin'e)* Buyurun Ekselansları... Affedersiniz, efendim,

* Mançurya'da bir yer.

adınızı unuttum...

MAŞA Buraya getir Nyanya! Oraya gidemem.

İRİNA Nyanya!

ANFİSA Geldim!

NATAŞA *(Solyoni'ye)* Bebekler anlıyorlar bazı şeyleri. Günaydın Bobik," dedim, "Günaydın benim sevgilim." Nasıl olduysa beni tanıdı. Annesiyim diye düşünürsünüz, hayır, hayır, inanın bana! Alışılmamış bir çocuk.

SOLYONİ O, benim çocuğum olsaydı, onu tavada bir güzel kızartır yerdim.

(Bardağını alıp misafir odasına gidip bir köşeye oturur)

NATAŞA *(Yüzünü elleriyle kapar)* Kaba, cahil adam!

MAŞA Şu anda yaz mıdır kış mıdır olduğunu bilmeyen insan ne mutludur. Moskova'da yaşamış olsaydım, hava beni hiç bu kadar ilgilendirmezdi...

VERŞİNİN Bu yakınlarda bir Fransız bakanın* cezaevindeyken yazmış olduğu günlüğünü okuyordum. Bakan, Panama Skandalı nedeniyle mahkûm olmuş. Cezaevi penceresinden seyrettiği, ancak bakanken hiç dikkat etmemiş olduğu kuşları, öyle hayranlıkla ve coşkuyla anlatıyor ki... Şimdi serbest, tabii daha önce yaptığı gibi kuşların kesinlikle farkında olmayacak. Siz de şimdi orada yaşamış olsaydınız, Moskova'nın farkında olmayacaktınız. Bizim için mutluluk yoktur, olmayacaktır da; biz onun yalnızca özlemini çekeriz.

TUZENBAH *(Masadan bir kutu alır)* Buradaki şekerler nerede?

İRİNA Solyoni yedi..

TUZENBAH Hepsini mi?

ANFİSA *(Çay verirken)* Size bir mektup var, efendim.

VERŞİNİN Bana mı? *(Mektubu alır)* Kızımdan. *(Açar*

* 1893'deki İkinci Panama Davası'nda beş yıla mahkûm olmuş olan Fransız Bakan Charles Baihaut'un yazdığı *Impressions Cellulaires* adlı anı kitabından.

okur) Evet ya, ondan... Özür dilerim, Marya Sergeyevna, hemen gidiyorum. Çay içemeyeceğim. *(Üzüntülü, ayağa kalkar)* Hep aynı hikâye...

MAŞA Ne var? Eğer gizli değilse, ne olmuş?

VERŞİNİN *(Yavaşça)* Karım yine zehir içmiş. Gitmem gerek. Dikkat çekmeden çıkarım. Çok tatsız şeyler. *(Maşa'nın elini öper)* Benim güzel, iyi, harika kızım... Sessizce giderim buradan, hiç belli etmeden...

(Çıkar)

ANFİSA Nereye gidiyor? Çay getirmiştim ona... Ne biçim adam.

MAŞA *(Kızmış)* Git başımdan! Çok canımı sıkıyorsun, senden kimseye rahat yok... *(Bardağını alıp masaya gider)* Bıktım senden, kadın!

ANFİSA Neden kızıyorsun böyle, sevgili kızım?

(Andrey'in "Anfisa!" diye seslendiği işitilir)

(Onu taklit eder) Anfisa! Orada yalnız başına oturmuş...

(Çıkar)

MAŞA *(Salondaki masada, öfkeyle)* Masada bana bir versenize! *(Masadaki iskambil kâğıtlarını bozar)* Bütün masaya kartları yaymışsın. Çayını iç!

İRİNA Çekilmez biriysem, konuşma benimle. Karışma bana!

ÇEBUTİKİN *(Gülerek)* Karışma ona, karışma ona...

MAŞA Altmış yaşındasınız ve çocuk gibi konuşuyor, saçmalayıp duruyorsunuz.

NATAŞA *(İçini çeker)* Sevgili Maşa, niçin böyle alay edici ifadeler kullanıyorsun? Bu tür sözleri hiçbir zaman ağzına almazsan, bu zarif görünüşünle saygın bir topluluk içinde, açıkça söylüyorum, kolayca herkesi büyülersin. "Je vous prie, pardonnez moi, Marie, mais vou-

* (Fransızca) Affedersiniz Marie, davranışlarınız biraz kaba. (Nataşa'nın oyundaki tüm Fransızca konuşmaları hatalı Fransızca iledir.)

savez des manières un peu grossières."*

TUZENBAH *(Gülmesini tutmaya çalışarak)* Bana verin... Bana biraz verin... Sanırım, orada bir konyak olacaktı.

NATAŞA Il parait, que mon Bobik déjà ne dort pas*, Uyandı galiba. Bugün hiç iyi değildi. Çocuğun yanına gitmeliyim, özür dilerim...

(Çıkar)

İRİNA Aleksandr İgnatyiç nereye gitti.

MAŞA Evine. Karısına yine bir şey olmuş.

TUZENBAH *(Elinde küçük bir konyak sürahisiyle Solyoni'nin yanına gider)* Siz hep yalnız oturuyor ve bir şeyler düşünüyorsunuz, neler düşündüğünüz bilinmez. Hadi gelin, barışıp birlikte konyak içelim. *(İçerler)* Bugün bütün gece piyano çalmak zorunda kalacağım, olasılıkla hepsi de saçma şeyler olacak... Ne yapalım, öyle olsun.

SOLYONİ Nerden çıktı bu barışma işi? Biz dargın değildik ki.

TUZENBAH Bende hep öyle bir duygu uyandırıyorsun, sanki ikimizin arasında bir şey varmış gibi. Açıkça söyleyeyim, çok garip bir karakteriniz var.

SOLYONİ *(Ezbere söyler)* "Ben garip biriyim, kim değil ki! Kızma bana Aleko."*

TUZENBAH Aleko'nun bununla ne ilgisi var şimdi?

(Kısa bir ara)

SOLYONİ Biriyle yalnız olunca, normal biriyim, ancak kalabalık içine girince utangaç, çekingen biri oluyorum... tamamen saçma sapan konuşuyorum. Ama her şeye rağmen namuslu ve kibar biriyim, hem de birçok, evet birçok insandan. Bunu kanıtlayabilirim size.

TUZENBAH Çok kere kızıyorum size, topluluk içindey-

* Anlaşılan benim Bobik hâlâ uyumamış.

* Puşkin'in *Çingeneler* adlı anlatı şiirindeki kahraman.

ken benimle daima uğraşıyorsunuz. Ama yine de, nasıl oluyorsa, size karşı bir sempatim var. Ne yapalım, öyle olsun! Bugün iyice sarhoş olacağım. İçelim hadi!

SOLYONİ İçelim! *(İçerler)* Size asla karşı değilim, Baron. Ama ben Lermontov* karakterinde biriyim. *(Usulca)* Hatta biraz ona benziyormuşum... öyle diyorlar.

(Cebinden bir şişe parfüm çıkarıp ellerine sürer)

TUZENBAH İstifamı verdim. Basta**! Beş yıldır kararsızdım, sonunda verdim kararımı. Çalışacağım.

SOLYONİ *(Ezberden okur)* "Kızma bana, Aleko... Unut, unut hayallerini..."

(İkisi konuşurken Andrey elinde kitapla sessizce gelir ve bir mumun başına oturur)

TUZENBAH Çalışacağım.

ÇEBUTİKİN *(İrina ile misafir odasına giderler)* İkram gerçek bir Kafkas yemeğiydi. Soğan çorbası, et yemeği olarak da Çehartma kızartması vardı.

SOLYONİ Çeremşa et değil ki, tersine bir sebzedir, bizim soğana benzer.

ÇEBUTİKİN Hayır, dostum Çehartma soğan değil, tersine bir kuzu eti kızartmasıdır.

SOLYONİ Size söyledim, Çeremşa bir tür soğandır.

ÇEBUTİKİN Size söyledim, Çehertma bir kuzu eti kızartmasıdır.

SOLYONİ Size söylüyorum. Çeremşa bir tür soğandır.

ÇEBUTİKİN Sizinle neden tartışıyorum ki! Siz asla Kafkas'yada bulunmadınız, asla Çeremşa yemediniz ömrünüzde.

SOYONİ Onu yemedim, çünkü kokusunu sevmiyorum. Çeremşa aynen sarımsak gibi kokar.

ANDREY *(Yalvarırca)* Tamam kesin beyler! Rica ederim!

---

* Mihail Lermontov (1814-1841) Ünlü Rus şairi. Düelloda ölmüştür.

** Basta: (İtalyanca) Yeter.

TUZENBAH Palyaçolar ne zaman geliyor?

İRİNA Saat dokuz için söz vermişlerdi, neredeyse gelirler.

TUZENBAH *(Andrey'i kucaklar)* "Ah benim kulübem, ah benim kulübem, sen benim güzel yeni evimsin..."

ANDREY *(Dans eder ve şarkı söyler)* Ah benim evim, akçaağaçtan yapılmış yeni evim...

ÇEBUTİKİN *(Dans ederek)* Ah benim ahşap çitli evim...

(Gülüşmeler)

TUZENBAH *(Andrey'i öper)* Şeytanın canı cehenneme, içelim biz! Gel Andryuşa, kardeşliğimize içelim. Seninle Moskova'ya geliyorum ben de, üniversiteye.

SOLYONİ Hangisine? Moskova'da iki üniversite var.

ANDREY Moskova'da bir üniversite vardır.

SOLYONİ Hayır, iki tane var.

ANDREY Bence hava hoş, üç de olabilir. Öylesi daha iyi.

SOLYONİ Moskova'da iki üniversite vardır.

(Homurdanmalar, sızlanmalar)

Moskova'da iki üniversite vardır: Eski ve yeni üniversite! Eğer beni dinlemek istemiyorsanız, konuşmam sizi kızdırıyorsa, susabilirim. Hatta başka bir odaya da gidebilirim...

(Bir kapıdan çıkıp gider)

TUZENBAH Bravo, bravo! *(Gülerek)* Sevgili dostlarım, başlayın, piyanonun başına oturuyorum! Ne kadar garip adam bu Solyoni...

(Piyanonun başına oturup bir vals çalmaya başlar)

MAŞA *(Yalnız başına vals yapar)* Baron çakırkeyif olmuş, Baron çakırkeyif olmuş, Baron çakırkeyif olmuş!

(Nataşa girer)

NATAŞA *(Çebutikin'e)* İvan Romaniç!

(Ona usulca bir şeyler söyledikten sonra çıkar. Çebutikin de Tuzenbah'ın omuzuna hafifçe dokunarak ona bir şeyler fısıldar)

* Eski ve çok bilinen bir Rus halk şarkısı.

İRİNA Ne var?

ÇEBUTİKİN Bizim gitme vaktimiz geldi, Hoşça kalın.

TUZENBAH İyi geceler. Gitme vakti.

İRİNA Neden gidiyorsunuz... palyaçolar?

ANDREY *(Sıkıntılı)* Bak, kardeşim, Nataşa söyledi, Bobik iyi değilmiş, bu yüzden... Ne söyleyeceğimi bilmiyorum, hem bu beni ilgilendirmiyor zaten.

İDRİNA *(Omuz silkerek)* Bobik iyi değilmiş!

MAŞA Böyle bir şey olmaz! Madem kovuluyoruz, o halde çıkıp gitmeliyiz buradan. *(İrina'ya)* Hasta olan Bobik değil, annesi... Buradan! *(Parmağı ile kendi alnına dokunur)* Geri kafalı burjuva!

(Andrey sağ kapıdan kendi odasına gider; Çebutikin da çıkar. Salondakiler birbirleriyle vedalaşırlar)

FEDOTİK Çok yazık! Bütün akşamı burada geçireceğimi hesaplamıştım, tabii çocuk hastaysa... Yarın ona bir oyuncak getiririm artık.

RODE *(Yüksek sesle)* Ben de bugün yemekten sonra biraz uyumuştum, burada bütün gece dans ederim diye düşünüyordum. Saat dokuz, daha erken.

MAŞA Hadi dışarı çıkalım, dışarda konuşuruz, ne yapacağımıza karar veririz.

("Güle güle, hoşça kalın, iyi geceler" konuşmaları ve Tuzenbah'ın kahkahaları işitilir.

Herkes çıkar. Anfisa ve Hizmetçi kız masayı toplar ve ışıkları söndürürler. Dadının sahne arkasından ninni söylediği işitilir. Şapkası ve paltosunu giymiş Andrey ile Çebutikin yavaşça girerler.)

ÇEBUTİKİN Evlenmeye fırsatım olmadı. Yaşam akıp gidiyor yıldırım hızıyla. Anneni taparcasına sevmiştim ama ne var ki o da evliydi...

ANDREY Evlenmek gereksiz. Gereksiz, çünkü can sıkıcı.

ÇEBUTİKİN Olabilir, ama yalnızlık... İstediğin kadar felsefe yap sen, yalnızlık çok berbat bir şey, arkadaşım.

Aslında bakarsan, ikisi de aynı tabii...

ANDREY Çabuk olun biraz!

ÇEBUTİKİN Acelen niye? Yeterince vaktimiz var.

ANDREY Karım beni bırakmaz diye korkuyorum.

ÇEBUTİKİN Haaa!

ANDREY Bugün oynamayacağım, oturup seyredeceğim. Pek iyi değilim... Bu nefes darlığına karşı ne yapabilirim, İvan Romantiç?

ÇEBUTİKİN Bana ne soruyorsun şimdi? Hatırlamıyorum bir şey, arkadaşım. Bilmiyorum doğrusu.

ANDREY Mutfaktan çıkalım.

(Çıkarlar. Çıngırak çalar; sonra bir daha çalar; Sesler gülüşmeler işitilir.)

İRİNA *(İçeri girer)* Ne oluyor burada?

ANFİSA *(Fısıltıyla)* Palyaçolar!

(Çıngırak çalar)

Nyanya, evde kimsenin olmadığını, özür dilediğimizi söyle onlara.

(Anfisa çıkar. İrina oda içinde düşünceli düşünceli gezinir; gergindir. Solyoni girer içeriye.)

SOLYONİ *(Şaşkın)* Kimse yok... Nerede bunlar?

İRİNA Evlerine gittiler.

SOLYONİ Hayret. Siz yalnız mısınız?

İRİNA Evet.

(Kısa bir ara)

Hoşça kalın!

SOLYONİ Demin kendimi tutamadım, patavatsızca davrandım. Ama siz onlardan farklı birisiniz, siz onların düzeyinin üstündesiniz ve gerçekleri net görüyorsunuz. Siz, yalnızca siz beni anlayabilirsiniz. Sizi seviyorum, ölçüsüz derecede, büyük bir tutkuyla seviyorum sizi...

İRİNA Hoşça kalın! Lütfen, gidin buradan.

SOLYONİ Sizsiz yaşayamam ben. *(İrina'nın arkasından*

giderken) Siz mutluluğumsunuz benim! *(Gözyaşlarıyla)* Ah, mutluluk! Hiçbir kadında görmediğim bu pırıltılı, büyüleyici, harika gözler...

İRİNA *(Soğuk)* Susun artık, Vasili Vasiliç!

SOLYONİ Aşkımdan ilk kez size söz ediyorum, sanki bu dünyada değilim de başka bir gezegendeymişim gibi geliyor bana. *(Alnını ovuşturur)* Ne yapalım, önemli değil. Aşk zorla elde edilemez, bu doğru... Ancak rakip birinin mutluluğuna da dayanamam. Hayır, bu olamaz... Kutsal saydığım her şey üstüne yemin ederim ki, bir rakip çıkarsa onu öldürürüm... Ah, güzelim benim!

(Nataşa elinde bir mumla girer)

NATAŞA *(Kapılara bakarak yürür, kocasının girdiği odanın kapısı önüne gelir.)* Andrey buradaymış. Rahat rahat okuyor. Özür dilerim Vasili Vasiliç, burda olduğunuzu bilmiyordum; kıyafetim uygun değil, kusura bakmayın.

SOLYONİ Önemli değil. Hoşça kalın! *(Çıkar)*

NATAŞA *(İrina'ya)* Zavallı güzel kız, yorgunsun. *(İrina'yı öper)* Hemen yatmaya gitmelisin.

İRİNA Bobik uyudu mu?

NATAŞA Evet, ama rahatsız. Bu arada, güzelim, seninle bir şey konuşmak istiyorum, ya sen evde olmuyorsun ya da benim zamanım olmuyor... Bobik'in yattığı oda, soğuk ve rutubetli. Senin odan çocuk için çok uygun konumda. Ne olur güzelim, geçici bir süre Olya'nın odasında kalır mısın!

İRİNA *(Anlamamıştır)* Nerede?

(Dışardan bir troykanın çıngırak sesi duyulur)

NATAŞA Olya ile aynı odada kalın geçici bir süre, Bobik senin odanda yatsın. Öyle sevimli ki, bugün ona "Bobik, sen benim Bobik'imsin! Benim!" dedim. O minik gözleriyle bana baktı. *(Çıngırak çalar)* Olga'dır

muhakkak. Ne kadar da gecikti!

(Hizmetçi girer ve Nataşa'nın yanına gidip ona bir şey fısıldar.)

Protopopov mu? Ne tuhaf bir adam. Protopopov gelmiş troykasıyla beni gezmeye götürmek istiyormuş. *(Güler)* Ne komik oluyor bu erkek milleti...

(Çıngırak çalar)

Gelmiş bekliyor. Belki bir onbeş dakika kadar çıkıp gezeriz... *(Hizmetçi Kız'a)* Söyle ona, hemen geliyorum.

(Çıngırak çalar)

Kapı. Olga'dır muhakkak. *(Çıkar)*

(Hizmetçi aceleyle çıkar. İrina düşünceli düşünceli oturur. Bu arada Kuligin ve Olga arkalarında Verşinin ile girerler)

KULİGİN Ne görüyoruz burada. Bu gece sizde bir eğlence olduğu söylenmişti.

VERŞİNİN Tuhaf, yarım saat kadar önce ben giderken, burada palyaçolar bekleşiyordu...

İRİNA Hepsi gittiler.

KULİGİN Maşa da mı? O nereye gitti peki? Aşağıda troykanın içinde Protopopov niçin bekliyor? Kimi bekliyor?

İRİNA Bana soru sormayın... Yorgunum.

KULİGİN Hem de nazlı...

OLGA Konferans biraz önce bitti. Çok bitkinim. Bizim müdür hasta, yerine şimdi ben bakıyorum. Başım ağrılar içinde... *(Oturur)* Andrey dün kumarda yine ikiyüz Ruble kaybetmiş... Bütün şehir bunu konuşuyor...

KULİGİN Evet, konferansta ben de yoruldum. *(Oturur)*

VERŞİNİN Karım bu sefer kurtarılmış, amaca beni korkutmak, az kalsın zehirleniyormuş. Neyse iyiye gidiyor durumu, sevindim, şimdi rahatladım... O halde biz gidelim. Hepinize iyi geceler dilerim. Fyodor İlyiç,

bizimle gelip bir yerlere gidebilir miyiz? Evde kalamam, bu imkânsız... Hadi çıkalım!

KULİGİN Yorgunum ben de. Sizinle gelemem. *(Ayağa kalkar)* Yorgunum bayağı. Karım eve gitti mi?

İRİNA Sanırım.

KULİGİN *(İrina'nın elini öper)* Hoşça kal. Yarın ve öbür gün sabahtan akşama kadar dinlenebilirim artık. Herkese iyi geceler! *(Çıkarken)* Canım çok çay içmek istiyordu. Akşam güzel bir toplantı olacak diyordum ama... "O, fallacem hominum spem!"*

VERŞİNİN O halde ben tek başıma gitmek zorundayım. *(Islık çalarak Kuligin ile çıkar)*

OLGA Başım çatlayacak sanki... Andrey kayboldu yine... Bütün şehir onu konuşuyor... Gidip uzanayım biraz... *(Çıkarken)* Yarın sabah boşum... Aman Tanrım, bu ne kadar güzel şey! Yarın boşum, öbür gün boşum... Başım çatlıyor, zavallı başım...
(Gider)

İRİNA *(Yalnız)* Herkes gitti. Kimse kalmadı.
(Dışardan bir akordiyon sesi duyulur; dadı şarkı söylemektedir.)

NATAŞA *(Sırtında kürk, başında şapkasıyla salondan geçer, arkasında hizmetçi onu takip eder)* Yarım saate kadar eve dönerim. Biraz gezmeye çıkıyorum. *(Çıkar)*

İRİNA *(Yalnız, özlemle)* Ah Moskova! Ah Moskova! Ah Moskova!

2. Perde Sonu

* Latince: Ah, insanların yanıltıcı umutları.

3. PERDE

Olga ile İrina'nın odası. Solda sağda birer yatak ve yatak önlerinde de birer paravana vardır. Vakit, gece yarısı saat üçü geçmiştir. Sahne arkasından bir süre önce başlamış olan yangının alarm çanları çalmaktadır. Evde kimsenin yatmadığı anlaşılmaktadır. Maşa, bilinen siyah elbisesi üzerinde, divana uzanmıştır. Olga ve Anfisa girerler.

ANFİSA Aşağıda merdiven altında oturuyorlar hâlâ... Yukarı gelin, dedim; orada oturmayın, dedim... Ağlıyorlar durmadan. Bilmiyoruz, diyorlar, babamız nerede, Tanrı korusun, diyorlar; ya yandıysa, diyorlar. Olur mu hiç! Avluda da bir yığın insan var. Yarı çıplak...

OLGA *(Dolaptan elbiseler çıkarır)* Bu gri elbiseyi al... Bunu da... Maviyi de... Bu bluzu da... Bu etekliği de al, Nyanya... Tanrım, ne büyük bir felaket! Görünüşe göre Kirsanov Sokağı tamamen yanmış... Şunu da al... Ve bunu... *(Elbiseleri Anfisa'nın kollarına yığar)* Zavallı Verşininler büyük bir korku yaşadılar... Evleri az kalsın yanıyordu... Geceyi bizde geçirmek zorundalar... Evlerinde kalamazlar... Zavallı Fedotik'in bütün her şeyi yandı; hiçbir şeyi kalmadı.

ANFİSA Ferapont'u da çağırmalısın, Olyuşka. Ben bunların hepsini taşıyamam...

OLGA *(Çıngırağı çalar)* Kimse duymuyor... *(Kapıdan bağırır)* Aşağıda kim varsa buraya gelsin!

(Açık kapıdan, yangın alevlerinin yansıdığı bir pencere görünür; dışardan geçen bir itfaiye arabasının sesi işitilir) Ne müthiş! Şaşkına döndüm!

(Ferapont girer)

Al, bunları hemen aşağıya götür... Bayan Kolotilin'in kızları aşağıda merdiven altında... onlara ver. Ve bunu

da...

FERAPONT Emredersiniz! On iki yılında Moskova'da da böyle bir yangın olmuştu. Aman Tanrım. Fransızlar şaşkına dönmüşlerdi.*

OLGA Hadi acele et, hadi!

FERAPONT Emredersiniz. *(Çıkar)*

OLGA Nyanya, hepsini ver onların. İhtiyacımız yok onlara, hepsini ver... Çok yorgunum, ayakta duracak halim kalmadı... Verşinin'leri evlerinde bırakamayız... Kızları misafir odasında yatarlar. Aleksandr İgnatyiç aşağıya Baron'un yanına gider... Fedotik de Baron'da kalsın, olmazsa bize gelir, salonda uyur... Doktor da bugün sanki özellikle içmiş, korkunç içmiş bir de, onun yanına kimseyi veremeyiz. Verşinin karısı da misafir odasında kalabilir.

ANFİSA *(Yorgun)* Olyuşka, sevgili kızım, ne olursun beni kovma! Kovma sakın beni!

OLGA Aptalca şeyler söylüyorsun, Nyanya. Kimse kovmuyor seni.

ANFİSA *(Başını Olga'nın göğsüne dayar)* Kıymetli kızım, altın çocuğum benim, gayret ederim, çalışırım... Kuvvetten düştüğümde, herkes kov onu diyecektir. O zaman nereye giderim ben? Nereye? Seksen yaşındayım. Seksen bir...

OLGA Otur sen, sevgili dadıcığım... Yoruldun, zavallı... *(Oturmasına yardım eder)* Hadi dinlen biraz, benim tatlım. Benzin de solmuş.

(Nataşa girer)

NATAŞA Diyorlar ki, yangından zarar görenler için acele bir Yardım Derneği kurmalıymışız. Niye olmasın? Güzel bir fikir. Her zaman yoksullara yardım yapılmalı, zenginlerin görevidir bu zaten. Bobik ve Sofoçka

* 1812 yılında Napolyon, Moskova'ya girdiğinde Moskovalılar şehri yakıp terk etmişlerdi. Bu olaydan söz ediliyor.

derin uykuda, sanki bir şey olmamış gibi uyuyorlar. Çevremizde o kadar çok insan var ki, nereye gitsen görürsün onları, evleri dopdoludur. Şimdi şehirde bir de grip salgını çıkmış, çok korkuyorum, çocuklara bulaşacak diye.

OLGA *(Onu dinlemez)* Bu odada yangın olmaz, burası sakin...

NATAŞA Evet... Ben de galiba biraz dağınık görünüyorum. *(Aynanın önündedir)* Şişmanladığımı söylüyorlar... Doğru değil bu! Bir gram fazlam yok! Maşa, zavallı çok bitkin, uyuyor hâlâ... *(Anfisa'ya sertçe)* Benim karşımda oturmaya nasıl cesaret edebiliyorsun öyle! Kalk ayağa! Çık dışarı!

(Anfisa dışarı çıkar. Kısa ara)

Hiç anlamıyorum, bu kocakarı neden hep sizin yanınızda!

OLGA *(Şaşkın)* Affedersin ama ben de seni anlamadım...

NATAŞA Bize bir yararı yok ki. Köylünün biri, köyünde yaşamalı... Niçin şımartılıyor! Evde düzen isterim ben! Gereksiz insanların evde ne işi var. *(Olga'nın yanağını okşar)* Zavallıcık, yorgunsun. Müdürümüz yorgun düşmüş! Zofoçka'm büyüyüp liseye gittiğinde, senden korkacağım.

OLGA Müdür olmayacağım.

NATAŞA Sen seçileceksin, Oleçka. O işe çoktan karar verildi.

OLGA Kabul etmeyeceğim. İstemiyorum... Benim gücümü üstünde bir iş... *(Su içer)* Biraz önce Nyana'ya kaba davrandın... Affedersin ama ben buna dayanamam... Gözlerim karardı birden...

NATAŞA Özür dilerim, Olya, seni üzmek istemezdim. *(Maşa kalkar, yastığını alıp kızgınlıkla çıkar)*

OLGA Anla artık, canım... Biz belki çok değişik yetiştirildik ama ben buna dayanamam. Böyle bir davranış beni

üzüyor, hasta ediyor... Beni zorluyor gerçekten.

NATAŞA Özür dilerim, özür dilerim! *(Onu öper)*

OLGA Küçük, önemsiz de olsa her kabalık, her patavatsızca söz beni alt üst ediyor...

NATAŞA Çok kere gereksiz konuşuyorum, bu doğru, ama hak vermelisin, tatlım, o kadın memleketinde yaşayabilir.

OLGA Otuz yıldan beri yanımızda.

NATAŞA Ama artık çalışacak durumda değil. Ya ben anlamıyorum, ya da sen anlamak istemiyorsun. İş yapacak gücü yok, ya uyuyor ya da bir yerde boş boş oturuyor.

OLGA Otursun!

NATAŞA *(Şaşırır)* Ne demek otursun? Hizmetçi o. *(Gözleri sulanır)* Seni hiç anlamıyorum Olya. Bende bir çocuk bakıcısı, bir sütanne var, evimizde bir hizmetçi kız, bir aşçı var... Niçin tutuyoruz bu kocakarıyı artık? Niçin?

(Sahne arkasından yangın alarmı sesleri duyulur)

OLGA Bu gece on yaş birden yaşlandım.

NATAŞA Aramızda anlaşma sağlamalıyız, Olya. Her şey için... Sen okuldasın, ben evdeyim, sen ders veriyorsun, ben evi idare ediyorum. Bu evdeki hizmetçiler için bir şey söylüyorsam, biliyorum da söylüyorumdur; ne söylüyorsam bilerek, evet bilerek söy-lü-yorum... Bu yaşlı arsız yarın sabah evde olmayacak, bu moruk hizmetçi parçası... *(Ayağını yere vurarak)* Bu cadı gidecek!... Direnip de beni kızdırmaya çalışma! Sakın karşı koymaya kalkma! *(Kararlı)* Sen aşağıya taşınmadıkça bu kavgalarımız sürüp gidecek. Çok kötü bir şey...

(Kuligin girer)

KULİGİN Maşa nerede? Eve gitme saatimiz geldi. Yangının yatıştığı söyleniyor. *(Gerinir)* Bir mahalle yanmış sadece, başlangıçtaki rüzgâr olsaydı, bütün şehir

yanacaktı. *(Oturur)* Çok bitkinim. Oleçka, canım... Çok kere düşünürüm de, eğer Maşa ile evlenmeseydim, seninle evlenirdim, Oleçka. Çok iyi bir insansın... Çok yorgunum, çok... *(Bir sesi dinler)*

OLGA Ne var?

KULİGİN Doktor bugün iyi kafayı çekmiş, korkunç içmiş. Aksilik bugün hem de. *(Ayağa kalkar)* Buraya geliyor galiba, öyle anlaşılıyor... İşitiyor musunuz? Evet, geliyor.... *(Güler)* Gerçekten tip biri.... Ben saklanmak istiyorum. *(Dolabın yanma gidip köşeye saklanır)* Haydutun teki!

OLGA İki yıldır içmiyordu. Birdenbire yeniden başladı. İçkiye böyle aniden saldırınca sarhoş oldu demek....

(Nataşa ile odanın arka tarafına giderler.

Çebutikin içeri girer. Sallanmaksızın, ölçülü adımlarla odada gezinir; durur, çevresine bakınır, sonra lavaboya gider, ellerini yıkamaya başlar)

ÇEBUTİKİN *(Üzgün)* Hepsinin Tanrı cezasını versin... Yok olsunlar... Ben doktorum ya, herkes benim bütün hastalıkları iyileştirebileceğimi düşünüyor. Oysa ben hiç ama hiçbir şey bilmiyorum, öğrendiklerimin hepsini unuttum, hiçbir şey hatırlayamıyorum, hiçbir şey...

(Olga ile Nataşa onun dikkatini çekmeden çıkarlar)

Hepsinin Tanrı cezasını versin. Geçen Çarşamba bir kadını tedavi etmiştim... Tabii kadın öldü. Ölümünden ben suçluyum. Evet... Yirmi beş yıl önce çok şey biliyordum, şimdi hiçbirini hatırlamıyorum. Ama hiçbirini... Kafam bomboş, yüreğim donmuş. Belki insan bile değilim, artık yalnızca kollarım ve bacaklarım var... bir de kafam. Belki hiç yokum ben, yalnızca geziyor, yiyorum, uyuyorum, bana öyle görünüyor. *(Ağlar)* Ah, keşke hiç yaşamış olmasaydım! *(Ağlamayı keser, dertlenir)* Tanrı belasını versin... Geçen gün kulüpte Shakespeare'den Volter'den söz ediyorlardı... Asla

onlardan bir şey okumadım, hiç okumadım, ama okumuş gibi yaptım. Diğerleri de aynen benim gibi. Alçak herifler! Utanmazlar! Çarşamba günü ölümüne sebep olduğum o kadın geldi aklıma... Her şeyi yeniden hatırladım ve çok kötü hissettim kendimi, çok iğrenç, çok tiksindirici...

(İrina, Verşinin ve Tuzenbah içeri girerler; Tuzenbah sivildir; yeni ve modaya uygun bir elbise vardır üzerinde)

İRİNA Burada oturalım. Kimse gelmez buraya.

VERŞİNİN Askerler olmasaydı bütün şehir yanacaktı. Harika çocuklar hepsi! *(Ellerini keyifle ovuşturarak)* Altın delikanlılar! Ne muhteşemdiler!

KULİGİN *(Girer ve onlara yaklaşır)* Saat ne kadar oldu beyler?

TUZENBAH Hemen hemen dört oldu. Gün ağarmak üzere.

İRİNA Herkes misafir odasında, kimse gitmemiş. Sizin Solyoni de orada.... *(Çebutikin'e)* Siz yatıp uyumalısınız, doktor.

ÇEBUTİKİN Yoo, hayır... Teşekkür ederim. *(Sakalını tarar)*

KULİGİN *(Gülerek)* İyi sarhoş olmuşsunuz, İvan Romaniç! *(Onun omzuna vurarak)* Yaman adamsınız! Eskiler ne demiş: "In vino veritas."*

TUZENBAH Benden sürekli, yangında zarar görenler yararına bir konser düzenlemem isteniyor.

İRİNA Tamam da, kim yapacak...

TUZENBAH İstersek başarabiliriz. Mesela, Marya Sergeyevna mükemmel piyano çalıyor.

KULİGİN Olağanüstü çalar!

İRİNA Unutmuştur artık. Üç yıldır hiç çalmadı... ya da dört yıldır.

TUZENBAH Bu şehirde gerçekten hiç kimse müzikten

* (Latince) Gerçek şaraptadır.

anlamıyor, bir tek insan bile, ama ben bir şeyler anlarım, size şerefimle ispata hazırım, Marya Sergeyevna mükemmel çalar, neredeyse dâhiyane!

KULİGİN Haklısınız, Baron. Ben çok severim, Maşa'mı. Harikadır o.

TUZENBAH O kadar güzel çalabilmek, ama aynı zamanda hiç kimsenin, evet, hiç kimsenin seni anlamadığını bilmek!

KULİGİN *(İçini çeker)* Evet öyle de... Halka açık bir konsere katılması onun için doğru olur mu?

(Kısa ara)

Pek anlamam ya bu işlerden, arkadaşlar... Belki de iyi olur. Bizim müdür iyi bir insan, hatta çok iyi, çok akıllı biridir, ama itiraf edeyim, onun öyle görüşleri var ki... Tabii bu onu ilgilendirmez, ama buna rağmen, eğer isterseniz onunla ben görüşürüm.

(Çebutikin eline porselen bir saat alıp inceler)

VERŞİNİN Yangında üstüm başım iyice kirlendi, berbat görünüyorum.

(Kısa bir ara)

Bizim tugayın başka bir yere, uzaklara taşınacağını, dün tesadüfen duydum. Biri Polonya Krallığına diyordu, diğeri Çita'ya*.

TUZENBAH Bunu ben de duydum. Peki o zaman şehir tamamen ıssızlaşacak demektir.

İRİNA İyi, biz de gideriz artık.

ÇEBUTİKİN *(Saati yere düşürür, saat kırılır)* Paramparça oldu!

(Kısa ara; hepsi üzülmüş, tedirgin olmuştur)

KULİGİN *(Kırılan parçaları toplar)* Böyle pahalı bir şeyi kırmak... Ah İvan Romaniç, İvan Romaniç! Size hal ve gidişiniz için eksi sıfır!

İRİNA O saat ölen annemindi.

* Sibirya'da bir yer.

ÇEBUTİKİN *(Kalkar gezinir)* Belki... Evet, evet, anne. Belki de ben onu gerçekten kırmadım, benim onu kırdığım sanılıyor. Belki biz yaşadığımızı sanıyoruz, gerçek olarak yokuz. Belki ben hiçbir şey bilmiyorum, belki hiç kimse bir şey bilmiyor. *(Kapıda durur)* Nasıl bakıyorsanız öyle görürsünüz? Nataşa, Protopopov ile küçük bir ilişki içinde; onu görmüyorsunuz... Orada öyle oturuyor da, hiçbir şey görmüyorsunuz. Nataşa Protopopov ile birlikte oluyor... *(Şarkı söyler)* "Hurma burada istemiyor musun..." *(Çıkar)*

VERŞİNİN Evet... *(Güler)* Aslında bütün bunlar çok garip! *(Kısa bir ara)*

Yangın patlak verince çabucak eve koştum. Evin yakınına gelince evimizin güvende olduğunu, zarar görmediğini, tehlikede olmadığını gördüm. Kızlarım gecelikleriyle kapıdaydılar, anneleri yoktu yanlarında, insanlar oraya buraya koşturuyor, atlar köpekler gelip gidiyorlardı. Kızlarımın yüzünde korku, dehşet ve yardım isteği okunuyordu. Bu manzarayı görünce kalbimin sıkıştığını hissettim. Tanrım, diye düşündüm, bu kızlar uzun yaşamları boyunca daha ne çok şey görmek zorunda kalacaklar. Onları kapıp koşup uzaklaştım oradan ve şunu düşündüm: Bu dünyada daha neler yaşamak zorunda kalacaklar.

(Yangın alarm sesleri; kısa bir ara)

Buraya geldiğimde annelerini gördüm, bana bağırıyordu öfkeyle.

(Maşa yastıkla içeri girer ve divana oturur)

Kızlarım eşikte öyle gecelikleriyle, yalınayak dururlarken, cadde alevlerle kıpkızıl olmuşken, korkunç bir gürültü kapladı ortalığı, o zaman düşündüm, ben böyle bir şeyi yıllar önce görmüştüm. O zaman aniden şehri düşman işgal etmiş, yağmalama ve talana başlamıştı... Ancak o gün ile bugün arasında aslında büyük

bir fark var. Biraz zaman geçecek, diyelim iki yüz, üç yüz yıl, bugünkü yaşadıklarımıza tiksinti ve alaycı bir gülümseme ile bakılacak; günümüzdeki bütün olanlar karmaşık, kaba görünecek, çok can sıkıcı ve tuhaf gelecek onlara. Ah, gerçekten ne muhteşem bir yaşam olacak ilerde, ne muhteşem bir yaşam! *(Güler)* Özür dilerim, yine felsefeye daldım. Bırakın da devam edeyim, dostlarım. Felsefeden müthiş zevk alıyorum, şimdi tam o havayı yakaladım.

(Kısa ara)

Herkes uykuda sanırım. Evet, diyordum ki, yaşam ne olacak! Sadece hayal edin... Bu şehirde yaşayan sizin kalitenizde yalnız üç insan var, gelecek kuşaklarda bu sayı gittikçe gittikçe artacak. Zaman gelecek bütün insanlar size benzeyen bir değişikliğe ulaşmış olacaklar, sizin yaşam biçiminize sahip olacaklar. Ama o zaman da sizler artık geçerliliğinizi yitirmiş olacaksınız. Sizlerden daha iyi, yeni insanlar doğmuş olacak. *(Güler)* Bugün tam havamdayım. Bugün sonsuz bir yaşama arzusu var bende. *(Şarkı söyler)* "Aşkı dünyada herkes tanır /Herkes onun kölesi olmak zorundadır."*

(Güler)

MAŞA Tram-tam -tam...

VERŞİNİN Tram-tam...

MAŞA Tra-ra-ra...

VERŞİNİN Tra-ta-ta. *(Güler)*

(Fedotik girer)

FEDOTİK *(Dans ederek)* Yandı, yandı! Her şey sonuna kadar yandı, kül oldu!

(Gülerler)

İRİNA Niçin gülüyorsunuz? Her şey yandı mı sahi?

FEDOTİK *(Güler)* Sonuna kadar her şey. Hiçbir şey kal-

* Puşkin'in *Yevgeni Onegin* adlı anlatı şiirinin Çaykovski tarafından aynı adla bestelenmiş operasındaki Prens Gremin'in aryası.

madı. Gitar yandı, fotoğraf makinesi yandı ve bütün mektuplarım... Size vermek istediğim not defterim de yandı.

(Solyoni girer)

İRİNA Hayır, lütfen gidin buradan Vasili Vasiliç. Buraya girmenize izin yok.

SOLYONİ Baron'a var da bana niye yok?

VERŞİNİN Biz gidiyoruz. Yangınla ilgili ne haber var?

SOLYONİ Bittiği söyleniyor. Hayır, Baron'a izin var da bana niye yok, gerçekten bunu çok tuhaf buluyorum. *(Bir şişe parfüm çıkarıp sürünür)*

VERŞİNİN Tram-tam-tam.

MAŞA Tram-tam.

VERŞİNİN *(Güler, Solyoni'ye)* Biz salona geçelim.

SOLYONİ Olur, bunu aynen not alacağım. "Bu konuyu kurcalardım ama kazlar ürkebilir..."* *(Tuzenbah'a göz atar)* Bli bli bli...

(Verşinin ve Fedotik ile birlikte çıkarlar.)

İRİNA Bu Solyoni burasını tamamen duman içinde bırakt. *(Hayretle)* Baron uyumuş! Baron! Baron!

TUZENBAH *(Kendine gelir)* Ne kadar da yorgunum... Tuğla fabrikası... Hayır fantezi yapmıyorum, gerçekten bir tuğla fabrikasında çalışmaya başlıyorum... Anlaşmayı yaptım. *(İrina'ya kibarca)* Öyle solgun, öyle güzel, öyle büyüleyicisiniz ki... Bana öyle görünüyor, sizin solgunluğunuz ışık gibi aydınlatıyor havanın karanlığını... Üzgünsünüz, yaşamdan hiç mutlu değilsiniz... Ah, benimle gelin, sizinle birlikte çalışalım!

MAŞA Nikolay Lvoviç gitseniz buradan...

TUZENBAH *(Gülerek)* Siz burada mıydınız? Sizi görmemişim. *(İrina'nın elini öper)* Hoşça kalın, gidiyorum... Şimdi size bakarken, uzun zaman önce sizi vaftiz gününüzdeki halinizi hatırlıyorum. O gün çalışma sevinci-

* İvan Krılov'un *Kazlar* adlı fablından.

niz üzerine canlı ve neşeli bir konuşma yapmıştınız bize... O zaman ne mutluluk dolu bir yaşam canlandırmıştım kafamda. Nerede bu yaşam peki? *(İrina'nın elini öper)* Gözlerinizde yaşlar var. Yatıp uyuyun siz, nerdeyse gün ağaracak. Sabah oluyor... Ne kadar isterdim, sizin için hayatımdan vazgeçmeme izin verilmesini!

MAŞA Nikola Lvoviç, gidin artık! Gerçek değil...

TUZENBAH Gidiyorum... *(Çıkar)*

MAŞA *(Uzanarak)* Uyudun mu, Fyodor?

KULİGİN Ne?

MAŞA Eve gitmelisin.

KULİGİN Sevgili Maşa'm, biricik Maşa'm...

İRİNA Çok yorulmuş. Bırak dinlensin, Fedya.

KULİGİN Giderim şimdi... Benim iyi, harika karıcığım... Seni çok seviyorum bir tanem...

MAŞA *(Kızgın)* Amo, amas, amat, amamus, amatis, amant.*

KULİGİN *(Güler)* Gerçekten şaşırtıcı birisin. Yedi yıl oldu seninle evleneli, şerefim üzerine yemin sana, sanki dün evlenmişiz gibi geliyor bana. Evet, gerçekten şaşırtıcı bir kadınsın. Mutluyum, mutluyum, mutluyum!

MAŞA Ben ise bıktım, bıktım, bıktım... *(Oturur ve otururak konuşur)* Kafamdan gitmiyor bir türlü... Sadece çirkin bir şey bu. Beynimde çiviyle çakılmış gibi duruyor, susamayacağım. Andrey'den söz ediyorum... Bu evi bankaya ipotek etmiş, bütün parayı da karısına vermiş, ama bu ev yalnız onun değil ki, dördümüze ait! Namuslu biriyse bunu aklından çıkarmamalı.

KULİGİN Endişelenme, Maşa! Sana ne? Andryuşa'nın her yere borcu var. Tanrı yardımcısı olsun.

MAŞA Yaptıklarının tümü iğrenç. *(Uzanır)*

KULİGİN Yoksul değiliz. Ben lisede çalışıyorum, ayrıca da özel derslere gidiyorum. Namuslu biriyim, sıradan biri

* (Latince) Seviyorum, seviyorsun, seviyor... - 'sevmek' fiilinin çekimi.

işte... "Omnia mea mecum porto.* En güzeli böylesi.

MAŞA Benim bir şeye ihtiyacım yok, haksızlığa isyan ediyorum sadece.

(Kısa bir ara)

Hadi git sen, Fyodor.

KULİGİN *(Onu öper)* Yorgunsun, git yarım saat kadar dinlen, ben dışardayım, beklerim seni. Uyu... *(Çıkarken)* Mutluyum ben, mutluyum... *(Çıkar)*

İRİNA Gerçekten bu bizim Andrey çok bayağılaştı, bu kadının yanında bozuldu, yaşlandı. Daha önceleri profesör olmak istemişti, dün ise, sonunda Şehir Meclisi üyeliğine seçildiği için övünüyordu... O şehir Meclisi üyesi, Protopopov başkan... Bütün şehir bunu konuşuyor ve gülüyor ona. Bunu bilmeyen ve görmeyen yalnızca o... Bugün herkes yangın için koştururken, odasında oturdu, hiçbir şeye aldırmadı. Keman çalıp durdu. *(Sinirli)* Ah, bu çok korkunç, çok... *(Ağlar)* Ah, dayanamıyorum, daha fazla katlanamayacağım... Dayanamayacağım, dayanamayacağım!...

(Olga içeri girer; masasını toplamaya başlar)

İRİNA *(Yüksek sesle hıçkırarak)* Atın beni dışarı bu evden, atın, daha fazla dayanamıyorum...

OLGA *(Büyük şaşkınlıkla)* Ne oldu sana, ne var, tatlım?

İRİNA *(Hıçkırarak)* Nereye? Nereye kayboldu hepsi? Nerede o? Aman Tanrım, aman Tanrım! Her şeyi unuttum, unuttum... Her şey birbirine karıştı kafamın içinde. Artık bilemez oldum, İtalyanca kapı ne demek, odanın tavanı ne demekti. Her şeyi unutuyorum, her gün bir şeyleri unutuyorum. Yaşam akıp gidiyor ve asla geri gelmeyecek, asla. Ve asla Moskova'ya taşınamayacağız. Asla taşınamayacağız, biliyorum...

OLGA Bir tanem, bir tanem...

İRİNA *(Kendini tutmaya çalışır)* Ah, çok mutsuzum, çok...

* (Latince) Sahip olduğum ne varsa üzerimdekiler.

Çalışamıyorum, çalışamayacağım. Yeter, yeter artık! Telgraf memuruydum, şimdi Belediye Meclisi'nde çalışıyorum; nefret ediyorum, tiksiniyorum orada bana verilen her işten... Neredeyse yirmi dördümdeyim, uzun zamandan beri çalışıyorum, beynim kuruyor, zayıfladım, çirkinleştim ve yaşlandım. Hiçbir şeyden memnun değilim, zaman geçiyor, bana öyle geliyor ki, sürekli olarak gerçek ve güzel bir yaşamdan uzaklaşıyorum, gittikçe gittikçe bir uçuruma yaklaşıyorum. Umutsuzum, umutsuzluk içindeyim! Hâlâ neden yaşadığımı, niçin şimdiye kadar kendimi öldürmediğimi kavrayamıyorum...

OLGA Ağlama kardeşim, ağlama... Üzülüyorum.

İRİNA Ağlamıyorum, ağlamıyorum... Tamam... Bak ağlamıyorum artık. Tamam... Tamam!

OLGA Tatlım, ablan olarak söylüyorum, arkadaşın olarak, eğer tavsiyede bulunmamı istiyorsan, Baron ile evlen. *(İrina sessizce ağlamaktadır)*

Hem saygın var, hem de değer veriyorsun ona... Gerçi çirkin biri ama çok dürüst, çok temiz... İnsan sevdiğinden evlenmez yalnızca, evlenmeyi görev bilip görevini yerine getirmek için de evlenir. En azından öyle düşünüyorum, ben sevgi olmadan da evlenirdim. Bana talip olan kim olsa onunla evlenirdim, yalnız namuslu bir insansa tabii. Hatta yaşlı bir adam olsa da evlenirdim...

İRİNA Hep Moskova'ya taşınmamızı bekledim, orada doğru bir birine rastlayacaktım, onu hayal ettim, onu sevdim... Ama görünen o ki, bunların hepsi aptallıkmış, yalnız aptallık...

OLGA *(Kardeşine sarılır)* Benim güzel, sevgili kardeşim, hepsini anlıyorum. Askeri doktor olarak tanıdığımız Baron Nikolay Lvoviç sivil kıyafetiyle bize geldiğinde, bana öyle çirkin gelmişti ki, hatta ağlamak zorunda kalmıştım... O zaman bana sormuştu, "Niçin ağlıyor-

sun?" diye. Ona ne söylemeliydim? O seninle evlenmek istiyorsa, Tanrı evlenmenizi istemişse, sevinirim. Evlilik başka bir şey, tamamen başka bir şey...

(Nataşa elinde mumla, konuşmadan, sahneye sağ kapıdan girip sol kapıdan çıkıp gider.)

MAŞA *(Kalkar)* Yangını o çıkarmış gibi dolaşıyor.

OLGA Aptal gibi davranıyorsun, Maşa. Bizim ailenin en aptalı sensin. Affedersin, kızma.

(Kısa bir ara)

MAŞA Bakın sevgili kardeşlerim, bir şey itiraf etmek istiyorum size. Vicdanım acı çekiyor. Size söyleyeceğim yalnız, başka kimseye asla söylemem, hiç kimseye... Olduğu gibi söyleyeceğim. *(Alçak sesle)* Bu benim sırrım, ama hepsini sizin bilmeniz gerekiyor... Susamayacağım...

(Kısa bir ara)

Seviyorum, seviyorum... O adamı seviyorum. Biraz önce gördünüz onu... Ah, nasıl söylesem. Bir kelime ile Verşinin'i seviyorum...

OLGA *(Paravanın arkasına gider)* Sus, konuşma. Dinlemem seni.

MAŞA Ne yapmalıyım! *(Başını ellerinin arasına alır)* Bana önce garip göründü, sonra ona üzüldüm... Sonra da sevdim onu... sesini, konuşmasını, mutsuzluğunu, iki kızını...

OLGA *(Paravanın arkasından)* Seni dinlemiyorum. Ne kadar ahmakça konuşursan konuş, dinlemiyorum.

MAŞA Ah Olya, çok tuhafsın. Seviyorum, kaderim buymuş. Kısmetimde varmış... O da seviyor beni. Korkutuyor bunlar beni... Bu yanlış, değil mi? *(İrina'nın ellerinden tutup kendine doğru çeker)* Ah, sevgili kardeşim... Biz kendi yaşamımızı nasıl sürdüreceğiz, ne olacağız biz... Bir roman okursun, her şey sana çok eskimiş ve sıradan görünür; ama sen kendin sevdiğin-

de, o zaman farkına varıyorsun, kimsenin bir şey bilmediğini, her şeyi bizzat kendinin karar verip çözmenin gerektiğini... Sevgili kardeşlerim... Her şeyi açıkça itiraf ettim size, artık susuyorum... Gogol'un delisi gibi olacağım şimdi... "Susun... Susun..."*

(Andrey arkasında Fedotik ile içeri girer)

ANDREY *(Kızgın)* Ne istiyorsun? Anlamıyorum.

FERAPONT *(Kapıda, sabırsız)* On defa söyledim bunu, Andrey Sergeyeviç.

ANDREY Önce bana Andrey Sergeyeviç demeyeceksin, ekselansları diyeceksin.

FERAPONT İtfaiyeciler ırmağa gideceklermiş, bahçeden geçmek için izin istiyorlar, ekselansları. Aksi halde dolaşıp duracaklar nerelerden, ceza gibi.

ANDREY Peki. Söyle onlara, geçsinler. *(Ferapont çıkar)* Sıktı ama bunlar da. Olga nerede? *(Olga paravanın arkasından çıkar)* Senden dolabın anahtarını isteyecektim, bendekini kaybettim. Sendeki şu küçük anahtarı.

(Olga konuşmadan anahtarı verir. İrina kendi paravanasının arkasına gider. Kısa bir ara)

Ne büyük bir yangın! Yavaş yavaş sönüyor. Şeytan çarpsın şu Ferapont'u, kızdırdı beni, ona saçma bir kelime söyledim... Ekselansları...

(Kısa bir ara)

Niçin bir şey söylemiyorsun, Olya?

(Kısa bir ara)

Yeter, bu saçmalığı bırak artık, böyle küskün durma, zorluk çıkarma... Maşa ile sen buradasınız, İrina burda, güzel işte, konuşalım hepsini. Benden ne istiyorsunuz? Ne?

OLGA Şimdi kalsın Andreyuşa. Yarın konuşuruz. *(Gergin)* Ne dayanılmaz bir gece!

* Nikolay Gogol'un *Bir Delinin Anıları* adlı hikâyesinden.

ANDREY *(Çekingen)* Heyecanlanma şimdi. Sakin sakin soruyorum size: Benden ne istiyorsunuz? Açık açık söyleyin ne olduğunu.

VERŞİNİN'in SESİ "Tram-tam-tam!

MAŞA *(Ayağa kalkar, yüksek sesle)* Tra-ta-ta! *(Olga'ya)* Hoşça kal, Olga, Tanrı yardımcın olsun! *(Paravanın arkasına gidip İrina'yı öper)* İyi uykular, canım... Hoşça kal, Andrey. Git sen de, çok yorgunlar... Yarın hep birlikte konuşuruz... *(Çıkar)*

OLGA Gerçekten Andryuşka, yarın devam ederiz... *(Paravanın arkasına geçer)* Uyku vakti şimdi.

ANDREY Konuşmak istiyorum, sonra giderim. Hemen... İlk olarak, karım Nataşa'ya hepiniz karşısınız, bunu daha evlendiğim gün gözlemlemiştim. Eğer bilmek istiyorsanız, düşüncemi söyleyeyim, Nataşa harika, namuslu, dosdoğru ve soylu bir kadındır. Karımı seviyor ve ona saygı duyuyorum, anladınız mı, saygı duyuyorum ve başkalarının da saygı duymasını bekliyorum. Tekrar söylüyorum, namuslu, soylu biridir o; sizin beğenmemenizin nedeni, kusura bakmayın, sadece kapris...

(Kısa ara)

İkincisi, profesör olmadığım, bilimsel çalışmalarla ilgilenmediğim için hepiniz kızgınsınız bana. Ama ben Şehir Meclisi'nde hizmet yapıyorum, oranın üyesiyim. Bu hizmeti kutsal bir hizmet olarak kabul ediyorum ve onu bilim kadar değerli görüyorum. Eğer bilmek istiyorsanız, Şehir Meclisi Üyesiyim ve bundan gurur duyuyorum.

(Kısa ara)

Üçüncüsü... Söyleyeceğim bir şey daha var.... Evi, sizin olurunuzu almadan rehin ettim... Bunun için suçluyum, evet, özür diliyorum. Borçlar beni bu yola sürükledi... Otuz beş bin Ruble... Kumar oynamıyorum

artık, çoktandır bıraktım o işi. En önemlisi, kendimi haklı göstermek için bir şey söyleyebilirim, siz kız çocukları olarak yetim maaşı alıyorsunuz, ama benim, deyim yerindeyse... böyle bir kazancım yok...

(Kısa bir ara)

KULİGİN *(Kapıda görünür)* Maşa burada değil mi? *(Telaşlı)* Nerededir acaba? Tuhaf... *(Çıkar)*

ANDREY Kimse dinlemiyor beni. Nataşa fevkalade biri, namuslu bir insan. *(Sahnede sessizce gezinir. Sonra durur)* Evlendiğimiz zaman mutlu olacağız sanmıştım... Bu evde hepimiz mutlu yaşarız sanmıştım... Ama Tanrım... *(Ağlar)* Sevgili kardeşlerim, benim değerli kardeşlerim, inanmayın bana, inanmayın... *(Çıkar)*

KULİGİN *(Kapıda, üzgün ve tedirgin)* Maşa nerede? Maşa burada değil mi? Garip bir durum.

(Çıkar. Yangın alarm sesleri. Sahne boştur)

İRİNA *(Paravananın arkasından)* Olya! Döşemeye kim vuruyor?

OLGA Doktor İvan Romaniç. İçmiş yine.

İRİNA Ne rahatsız bir gece!

(Kısa bir ara)

Olya! *(Paravanın arkasından bakar)* Duydun mu? Garnizon buradan taşınıyormuş, çok uzaklarda bir yere.

OLGA Sadece söylenti bu.

İRİNA Burada yapayalnız kalacağız... Olya!

OLGA Ne var peki?

İRİNA Tatlım, değer veriyorum, saygı duyuyorum Baron'a, o harika bir insan; peki kabul ediyorum, onunla evleneceğim, yalnız Moskova'ya taşınalım yeter ki! Yalvarırım, gidelim! Dünyada Moskova'dan daha iyi bir yer yok. Gidelim, Olya! Gidelim!

3. Perde Sonu

4. PERDE

Prozovların evinin eski bahçesi. İki tarafında çam ağaçları olan uzun bir yolun sonunda nehir görünmektedir. Nehrin karşı kıyısı orman.

Sağda evin terası; terastaki masanın üstünde şişeler ve bardaklar; şampanya içildiği anlaşılır.

Öğlen saat on iki.

Zaman zaman bahçedeki yoldan nehire gidenler olur; beş asker hızlı yürüyerek yoldan geçerler.

Çebutikin, bahçede bir koltukta oturmuş çağrılmayı beklemektedir; neşeli olduğu görülür, bütün perde boyunca bu halini kaybetmeyecektir. Başında asker şapkası, elinde baston vardır.

İrina, Kuligin ve boynuna takılı nişanı ile bıyıkları kesilmiş olan Tuzenbah terasta Fedotik ile Rode'yi uğurlamaktadırlar. Fedotik ile Rode merdivenlerden bahçeye inerler; ikisi de askeri kıyafettedir.

TUZENBAH *(Fedotik'e sarılır)* Zarif bir insansınız, sizinle iyi bir uyum sağladık. *(Rode'ye sarılır)* Biri daha... Hoşça kalın, sevgili arkadaşım!

İRİNA Görüşmek üzere!

FEDOTİK "Görüşmek üzere," değil, "İyi yaşamlar", bir daha hiç görüşmeyeceğiz!

KULİGİN Kim bilir! *(Gözlerini kurular, gülümseyerek)* Şimdi beni de ağlattınız.

İRİNA Günün birinde belki rastlarız birbirimize.

FEDOTİK On yıl, onbeş yıl sonra belki... O zaman da birbirimizi zor tanırız, soğuk bir selamlaşır geçeriz... *(Bir fotoğraf çeker)* Kımıldamayın... Son defa çekiyorum.

RODE *(Tuzenbah'ı kucaklar)* Bir daha göremeyeceğiz birbirimizi... *(İrina'nın elini öper)* Her şey için teşekkür-

ler, her şey için!

FEDOTİK *(Canı sıkkın)* Beklesen biraz daha!

TUZENBAH Tanrı isterse, tekrar görüşürüz. Bize yazın. Mutlaka yazın bize.

RODE *(Bakışlarını bahçede gezdirerek)* Hoşça kalın ağaçlar! *(Bağırır)* Heeyyyy!

(Kısa bir ara) Hoşça kal, yankı!

KULİGİN Kim bilir, sonunda belki de Polonya'da evleneceksiniz... Polonyalı hanımınız sizi kucaklarken "Kochane!"* diyecek size. *(Güler)*

FEDOTİK *(Saate bakar)* Çok az saatimiz kaldı. Bizim bataryadan yalnızca Solyoni gidiyor gemiyle, biz birlikle yürüyerek gideceğiz. Bugün tümenden üç batarya hareket ediyor, yarın tekrar üç batarya gidecek... Şehre sessizlik çökecek iyice.

TUZENBAH Ve de son derece büyük bir sıkıntı.

RODE Marya Sergeyevna nerede?

KULİGİN Maşa bahçede.

FEDOTİK Onunla da vedalaşmak istiyorum.

RODE Hoşça kalın hepiniz, gitmeliyim ben de, yoksa ağlamaya başlayacağım... *(Tuzenbah ve Kuligin'i aceleyle kucaklar, İrina'nın elini öper)* Burada güzel günler yaşadık...

FEDOTİK *(Kuligin'e)* Size küçük bir hatıra... Bir not defteri ile kalemi... Nehire bu yoldan gidiyoruz...

(Giderlerken arkalarına bakarlar)

RODE *(Bağırır)* Heeyyyy!

KULİGİN *(Bağırır)* Güle güle!

(Rode ile Fedotik sahnenin arka tarafında Maşa'yla karşılaşır, onunla vedalaşırlar; Maşa onlarla beraber çıkar)

İRİNA Gittiler...

(Teras merdiveninin alt basamağına oturur)

ÇEBUTİKİN Benimle vedalaşmayı unuttular.

---

* *Kochane*: (Lehçe) Sevgilim.

İRİNA Siz unutmadınız sanki?

ÇEBUTİKİN Nasıl olduysa ben de unuttum. Neyse tekrar görürüm onları, yarın gidiyorum ben de... Evet... Yalnız bir günüm kaldı. Bir yıl içinde istifa edeceğim ve tekrar geleceğim buraya, yaşlılık günlerimi burada sizinle beraber geçireceğim... Emekliliğime yalnızca bir yılcık kaldı... *(Elindeki gazeteyi cebine koyar, başka bir gazete çıkarır)* Buraya sizin yanınıza geleceğim ve yaşantımı baştan aşağıya değiştireceğim. Sessiz, uysal... hoş, uyumlu biri olacağım...

İRİNA Evet doğru, yaşamınızı değiştirmeniz gerekiyor; öyle yapmalısınız.

ÇEBUTİKİN Evet. Bana göre de. *(Yavaşça şarkı söyler)* "Tarara... bumbiya... Oturdum kaldım..."*

KULİGİN Bu İvan Romaniç, uslanmaz biridir! Hiç uslanmaz!

ÇEBUTİKİN Sizden ders almalıymışım. İyi biri olurdum o zaman.

İRİNA Fyodor bıyıklarını kesmiş. Bakamıyorum ona.

KULİGİN Niçin?

ÇEBUTİKİN Ben söyleyebilirim, sizin fizyonominiz şimdi neyi hatırlattı bana biliyor musunuz, hadi söylemeyeyim daha iyi.

KULİGİN Ne yani? Olağan bir şey bu, "modus vivendi"** Bizim müdür artık bıyıksız, ben de müfettiş olunca kestim benimkilerini. Kimsenin hoşuna gitmedi, ben aldırmıyorum ama.... Memnunum. Bıyıklı ya da bıyıksız, ikisinden aynı derecede memnunum... *(Oturur) (Sahne gerisinden, Andrey'in içinde bir çocuk uyuyan bir bebek arabasını sürdüğü görülür)*

İRİNA İvan Romantiç, değerli arkadaşım, çok endişeye kapıldım. Siz dün bulvardaydınız, söylesenize ne oldu

---

* O tarihlerde Rusya'da popüler olmuş bir Fransız şansonu.

** (Latince) Yaşam biçimi.

orada?

ÇEBUTİKİN Ne mi oldu? Hiçbir şey. Önemsiz bir şey. *(Gazetesini okur)* Hep aynı şey.

KULİGİN Anlatıldığına göre, Solyoni ile Baron Bulvarda, tiyatronun önünde karşılaşmışlar sizinle...

TUZENBAH Kesin şunu! Gerçekten de...

(Elini sallayıp eve girer)

KULİGİN Tiyatronun önünde... Solyoni, Baron'u rahatsız etmeye başlamış, sabrını taşırmış, o da aşağılayıcı bir şeyler söylemiş...

ÇEBUTİKİN Bilmiyorum bir şey. Hepsi saçma!

KULİGİN Bir seminerde öğretmen bir öğrencinin kâğıdının üzerine "Saçma" diye yazmış, çocuk anlamamış bu kelimenin ne anlama geldiğini, Latince sanmış. *(Güler)* Çok komik. Solyoni'nin İrina'ya âşık olduğu ve bu yüzden Baron'dan nefret ettiği söyleniyor... Bu anlaşılır bir şey. İrina çok hoş bir kız. Hatta Maşa'ya benziyor, onun gibi düşünceli biri. Yalnız sen İrina biraz daha duyarlı ve yumuşak karakterlisin. Her şeye rağmen Maşa'nın da çok iyi bir karakteri vardır ya. Çok severim ben Maşa'mı.

(Bahçenin derinliklerinden, sahne arkasından bir bağırma sesi gelir: "Heeeyyy!")

İRİNA *(Birden irkilir)* Bugün nedense her şey korkutuyor beni.

(Kısa ara)

Her şeyi tamamladım, öğleden sonra gönderiyorum eşyalarımı. Baron'la yarın evleniyoruz, yarın tuğla ocağına gidiyoruz ve öbür gün okula gideceğim, yeni bir yaşam başlıyor. Tanrı yardımcım olur. Öğretmenlik sınavını başarınca sevinçten ağladım, mutluluktan...

(Kısa bir ara)

Az sonra araba gelecek, eşyalarımı götürecek...

KULİGİN Öyle olsun bakalım, ancak nedense bütün bun-

lar doğru değil. Fikir çok, ama gerçeklik az. Yine de bütün kalbimle mutluluklar dilerim sana.

ÇEBUTİKİN *(Duygulanır)* Benim harika, iyi, altın kalpli kızım... Çok uzaklara gidiyorsunuz, ulaşmak mümkün değil size. Yaşlı ve uçamayan bir göçmen kuş gibi gerilerde kaldım. Uç canım kızım, uç, Tanrı ile uç.
(Kısa bir ara)
Bıyıklarınızı boşuna kestiniz, Fyodor İlyiç.

KULİGİN Oldu artık! *(İçini çeker)* Nihayet askeriye gidiyor bugün, her şey tekrar normal haline dönecek. Ne derlerse desinler, Maşa iyi namuslu bir kadındır, onu çok seviyorum ve kaderime şükrediyorum. İnsanlar farklı kaderlere sahip oluyorlar... Burada vergi dairesinde Koziryov adında biri çalışıyor. Aynı okula gitmiştik, lisede beşinci sınıftan atılmıştı, sadece şu "ut consecutivum"* kuralını kavrayamadığı için. Şimdi oldukça yoksul koşullarda ve hasta. Yolda karşılaştığımda ona hep, "Nasılsın, ut consecutivum," derim. O da bana, "Evet ya, ut consecutivum'du," der... ve öksürüp durur. Ama benim şansım varmış, mutlu yaşıyorum, yaşamımdan memnunum. Hatta ikinci dereceden Stanislav nişanım bile var. Şimdi ben başkalarına bu "ut consecutivum" kuralını öğretiyorum. Tabii ben akıllı biriyim, hem de birçok kimseden daha akıllı. Ama ne var ki yalnız bununla da mutluluk olmuyor...
*(Evden piyanoda çalınan "Genç Kızın Duası"** adlı parçanın melodisi gelir)*

İRİNA Yarın akşam bu "Genç Kızın Duası"nı artık dinlemiyor ve Protopopov ile de karşılaşmamış olacağım.
(Kısa bir ara)

---

* *ut consecutivum*: Latince gramerde, *sonuç cümlesi* adlı kural. Bir önceki cümlede açıklanan ifadeyi tamamlayan, onu nedenleştiren, sonucu belirten cümle.

** Polonyalı piyanist T. Badarzewska-Baranıvska'nın (1834-1861) popüler bir piyano parçası.

Protopopov içerde, misafir odasında oturuyor; bugün de geldi yine.

KULİGİN Bizim müdüre hanım daha gelmedi mi?

(Sahnenin arka taraflarında Maşa gezinmektedir)

İRİNA Hayır. Onu çağırttık. Olya olmadan burada yalnız yaşamanın bana ne kadar zor geldiğini bir bilebilseydi... Müdür olduğu için lisede kalıyor; bütün gün meşgul, ama ben burada yalnızım, canım sıkılıyor, yapacak bir şey yok, oturduğum odadan da nefret ediyorum... Sonunda kararımı verdim, madem Moskova'da yaşamak bana kısmet değilmiş, o zaman bunu kabullenmek zorundayım. Gerçekten bu benim kaderimmiş demek ki. Değişemez... Her şey Tanrının elinde, gerçek bu. Nikolay Lvoviç bir teklifte bulundu... Bunun üzerinde düşünüp bir karar verdim. İyi bir insan o, hatta şaşılacak kadar iyi... İçimde birden bire bazı istekler uçuşuverdi, yeniden canlandım, kalbim ferahladı, tekrar çalışma isteği duydum, çalışma... Ancak dün bir şeyler oldu, üzerimde gizemli bazı şeyler gezindi...

ÇEBUTİKİN Aptalca. Saçma.

NATAŞA *(Pencerede)* Müdüre...

KULİGİN Müdüre geldi. Gidelim.

(İrina ile eve girerler)

ÇEBUTİKİN *(Gazetesini okur ve şarkı mırıldanır)* "Tarra... bumbiya... yere oturdum kaldım..."

(Maşa yaklaşır; Andrey çocuk arabasıyla dolaşmaktadır)

MAŞA Oturuyor burada, hep oturuyor....

ÇEBUTİKİN Ne oldu?

MAŞA *(Oturur)* Yok bir şey...

(Kısa bir ara)

Annemi sevmiş miydiniz?

ÇEBUTİKİN Çok...

MAŞA Peki, o da sizi?

ÇEBUTİKİN *(Kısa bir aradan sonra)* Onu fazla hatırlamıyorum.

MAŞA Benimki geldi mi buraya? Aşçımız Marfa'nın bir zamanlar bir polis sevgilisi vardı, ondan söz ederken hep "Benimki," derdi. Benimki burada mı?

ÇEBUTİKİN Hâlâ yok.

MAŞA Mutluluk zaman zaman küçük parçalar halinde yakalanıyor ve benim gibi kaybediliyorsa, insan zamanla kabalaşıp öfkeleniyor. *(Eliyle göğsünü göstererek)* Burada içimde kaynaşıyor... *(Çocuk arabasını iten kardeşi Andrey'i bakarak)* Mesela Andrey, bizim erkek kardeşimiz... Onun bütün umutları yok olup gitti. Binlerce insan bir araya gelip bir çanı yükseğe çıkardı, sonra çan birdenbire kopup düştü paramparça oldu. Andrey'in durumu da böyle işte.

ANDREY Evimiz ne zaman sükûnete kavuşacak, bu gürültüden kurtulacak.

ÇEBUTİKİN Yakında... *(Saate bakar; kurar. Saat çalar)* Bu eski bir saat, çalar saat.... Birinci, İkinci ve sonra Beşinci Batarya saat tam birde hareket edecekler.

(Kısa ara)

Ve yarın da ben.

ANDREY Daimi mi?

ÇEBUTİKİN Bilmiyorum. Belki bir yıl sonra tekrar gelirim. Belki, Tanrı bilir... Önemli değil...

(Uzaklarda bir yerden gelen keman ve arp sesi duyulur)

ANDREY Şehir ıssızlaşacak. Üstü bir örtü ile kapatılmış gibi olacak.

(Kısa ara)

Dün tiyatronun önünde bir şeyler olmuş; herkes bundan söz ediyor, ancak ben bir şey bilmiyorum.

ÇEBUTİKİN Yok bir şey. Saçmalık işte. Solyoni, Baron'a sataşmaya başladı, o da birden kükredi, hakaretler yağdırdı. Sonunda Solyoni onu düelloya davet etmek

zorunda kaldı. *(Saate bakar)* Oo, vaktin geldiği anlaşılıyor. Saat yarımda, ormanda, nehrin karşı kıyısındaki korulukta... Pat-pat!... *(Güler)* Solyoni kendini şair Lermontov olduğunu sanıyor, şiir bile yazıyor. Ama şaka bir yana, üçüncü düellosu olacak bu.

MAŞA Kimin düellosu?

ÇEBUTİKİN Solyoni'nin.

MAŞA Peki, Baron'unki?

BARON Baron'a ne oldu?

(Kısa ara)

MAŞA İyice kafam karıştı... Size söylüyorum, her şeye rağmen izin verilmemeli buna. Baron yaralanabilir, hatta ölebilir de.

ÇEBUTİKİN Baron iyi bir insan şüphesiz, ama bir Baron fazla olmuş eksik olmuş... ne önemi var? Yapsınlar! Ne fark eder ki!

(Bahçenin bir tarafından biri bağırır: "Heeeyyy!")

Durun! Skvortsov bu, düello tanığı. Kayıkta.

(Kısa ara)

ANDREY Bana göre, bir düelloya katılmak, hatta bir düelloda hazır bulunmak bile bir doktor için düpedüz gayri ahlaki.

ÇEBUTİKİN Öyle görünebilir size... Aslında yeryüzünde hiçbir şey yok, biz yokuz, biz yaşamıyoruz, bize öyle görünüyor, sanki yaşıyormuşuz gibi... Bunlar tamamen önemsiz şeyler!

MAŞA Bütün gün böyle konuşuyor, konuşuyorsunuz... *(Çıkarken)* Burada öyle bir ortam var ki, her an buraya kar yağmaya başlayabilir, onun arkasından bunu konuşup durursunuz bıkmadan... *(Durur)* Eve gitmiyorum, içeri giremem... Verşinin gelirse bana haber verin... *(Ağaçlıklı yoldan yürür)* Göçmen kuşları gelmiş, uçuşuyorlar... *(Gökyüzüne bakar)* Kuğular ya da yaban kazlarıdır... Sevgili mutlu kuşlarım benim... *(Çıkar)*

ANDREY Evimiz boşalıyor gittikçe. Subaylar ayrılıyor, siz gidiyorsunuz, kız kardeşim evleniyor; evde geride yalnız kalacağım, tek başına.

ÇEBUTİKİN Karın yok mu?

(Ferepont birtakım kâğıtlarla gelir)

ANDREY Karım var tabii. O namuslu, düzenlidir, evet iyidir de... Ancak onda öyle bir şeyler var ki, onu küçük, kör, adeta zapt edilmesi güç bir hayvan haline getiriyor. O zaman insanlıktan çıkıyor. Sizi bir dost, kalbimi açabileceğim güvenilir bir insan olarak bildiğimden anlatıyorum bunları size. Nataşa'yı seviyorum, bu doğru, ama bazen bana öyle şaşırtıcı bayağılıkta görünüyor ki, kafam alt üst oluyor; anlamıyorum neden niçin ona âşık olduğuma ya da en azından onu sevmiş olduğuma...

ÇEBUTİKİN *(Ayağa kalkar)* Yarın gidiyorum arkadaşım, belki de bir daha hiç görüşemeyeceğiz, bu nedenle sana bir tavsiyede bulunayım. Ne yapacaksın biliyor musun, şapkanı giyecek, eline bastonunu alacak ve çekip gideceksin buradan... Git buradan, çekip git ve arkana da hiç dönüp bakma sakın. Ne kadar uzağa gidersen o kadar iyidir.

(Solyoni, iki subayla sahnenin arkalarında görünür; Çebutikin'i görünce ona doğru yönelir; subaylar yürüyüp giderler)

SOLYONİ Doktor, vakit geldi! Saat yarım.

(Andrey'i selamlar)

ÇEBUTİKİN Tamam. Bıktım sizden. *(Andrey'e)* Beni soran olursa, Andryuşa, hemen geleceğimi söylersin. *(İçini çeker)* Ah, ah!

SOLYONİ "Ayı yakalayınca adamı, fırsat mı kaldı bağırmasına." *(Onunla giderken)* Ne homurdanıyorsun öyle, ihtiyar adam?

ÇEBUTİKİN Ah!

SOYLYONİ Sağlınız yerinde mi?

ÇEBUTİKİN *(Kızgın)* Sapasağlamım.

SOLYONİ Yersiz telaş ediyor bu ihtiyar. Fazla oyalanmadan bir su çulluğunu vurur gibi ateş edeceğim ona. *(Bir parfüm şişesi çıkarır cebinden; ellerine sürer)* Bugün bir tam bir şişe parfüm bitirdim, ama hâlâ pis kokuyor ellerim. Ölü eli gibi kokuyor.

(Kısa bir ara)

Eveeet... Hatırlıyor musunuz bu şiir dizesini: "İsyancıdır o, fırtınayı bekler hep, sanki fırtınalarda huzur varmış gibi..."*

ÇEBUTİKİN "Ayı yakalayınca adamı, fırsat mı kaldı bağırmasına."

(Solyoni ile çıkarlar.

Bir ses işitilir: "Heeeyyyy!" Andrey ile Ferapont girerler)

FERAPONT Kâğıtlar imzalanacakmış...

ANDREY *(Sinirli)* Rahat bırak beni! Rahat bırak! Yalvarırım ne olur!

(Çocuk arabasıyla çıkar)

FERAPONT Kâğıtlar imzalanması için buraya gelmişti.

(Sahnenin arkasına doğru gidip çıkar.

İrina, başında bir hasır şapka olan Tuzenbah ile girer)

KULİGİN *(Sahneden bağırarak geçer)* Maşa, nerdesin, Maşa nerdesin!

TUZENBAH Bana öyle geliyor ki, bu şehirden askerlerin gittiğine tek sevinen insan bu.

İRİNA Anlaşılacak bir şey bu.

(Kısa bir ara)

Şehrimiz tamamen boşalacak.

TUZENBAH Şimdi hemen dönerim, sevgilim.

İRİNA Nereye gidiyorsun?

TUZENBAH Şehre gitmem gerekiyor ve sonra... arkadaşlarımı uğurlamaya.

* Mihail Lermontov'un (1814-1841) *Parus (Yelken)* adlı şiirinden.

İRİNA Doğru değil. Nikolay, neden bugün böyle dalgınsın?

(Kısa bir ara)

Dün tiyatronun önünde ne oldu?

TUZENBAH *(Elini sabırsızca sallayarak)* Bir saate kadar dönerim. Yine beraber oluruz. *(Onun ellerini öper)* Benim biricik sevgilim... *(Onun yüzüne bakar sevgiyle)* Seni sevmeye başlayalı şimdi beş yıl oldu, ama hâlâ alışamadım. Günden güne hep daha güzel görünüyorsun bana. Bu ne parlak harika güzel saçlar! Ya bu gözler! Yarın buradan götüreceğim seni, birlikte çalışacağız, zengin olacağız, hayallerim gerçekleşecek. Mutlu olacaksın. Yalnız bir şey var, tek bir şey: Beni sevmiyorsun!

İRİNA Elimde değil bu! Karın olacağım, sana sadık kalan, sözünü dinleyen biri olacağım, ama hiçbir sevgi hissetmiyorum, yapamam. *(Ağlar)* Hiç âşık olmadım yaşamımda. Ah, çok aşk hayalleri kurdum, uzun süre, günler geceler boyunca hayaller kurardım, ama ne yazık ki, benim kalbim, anahtarı kaybolup kilitli kalmış çok değerli bir kuyruklu piyano gibi.

(Kısa bir ara)

Huzursuz görünüyorsun.

TUZENBAH Ben bütün gece uyumadım. Yaşamımda hiç böyle korkmamıştım, beni ürküttü; yalnız şu kaybolan anahtar meselesi çok canımı sıkıyor, beni uyutmuyor. Bir şey söyle.

(Kısa bir ara)

Hadi, bir şey söyle bana.

İRİNA Ne? Ne söyleyeyim? Her şey öyle gizemle çepeçevre olmuş ki, yaşlı ağaçlar suskun duruyorlar orada... *(Başını onun göğsüne koyar)*

TUZENBAH Bir şey söyle bana.

İRNA Ne? Ne söyleyebilirim? Ne?

TUZENBAH Herhangi bir şey.

İRİNA Tamam! Tamam!

(Kısa bir ara)

TUZENBAH Yaşamımızda senin için de benim için de hiç önemi olmayan, küçücük şeyler bazen ne kadar önem kazanıyor birdenbire. Önce hiç önemsenmiyor gülüp geçiliyor, buna rağmen bir zaman geliyor, hiçbir kuvvetle önlenemeyecek biçimde karşında duruyorlar. Ah, bunlardan konuşmayalım artık! Ben çok keyifliyim. Şu çam ağaçlarını, akçaağaçları, kayın ağaçlarını yaşamımda sanki ilk kez görüyor gibiyim; hepsi de büyük merakla beni seyrediyorlar sanki. Bu güzel ağaçlarla bir arada olmak güzel bir yaşamın esasını oluşturmalı.

(Yüksekçe bir ses duyulur: Heeeyyyy!)

Gitmeliyim, vakit geldi... Bak şu ağaç burada kurumuş, ama yine de ayakta, diğerleriyle birlikte sallanıyor rüzgârda. Bana öyle geliyor ki, ben de öldükten sonra, onun gibi yaşama öyle ya da böyle katılmış olacağım. Hoşça kal sevgilim... *(Onun ellerini öper)* Bana verdiğin kâğıtlar çalışma masasının üstünde, ajandanın altında.

İRİNA Seninle geliyorum ben de.

TUZENBAH *(Telaşla)* Hayır, hayır! *(Hızla uzaklaşır. Ağaçlıklı yolda durur.)* İrina!

İRİNA Ne var?

TUZENBAH *(Ne söyleyeceğini bilmez bir davranışla)* Bugün kahve içmedim. Söyle kahvemi hazırlasınlar...

(Aceleyle gider.

İrina düşünceye dalar. Sonra sahne gerisindeki salıncağa gidip oturur. Andrey çocuk arabasıyla gelir. Arkasından Ferapont görünür)

FERAPONT Andrey Sergeyeviç, bunlar benim kâğıtlarım değil, devletin. Onları ben doldurmadım ki...

ANDREY Ah, nerede o günler, geçip gittiler, geçmişte kaldı hepsi. Gençtim, neşeli ve akıllıydım, hayal kurardım, sanatsal şeyler tasarlardım, kendim ve geleceğe ait umutlarım nerede kaldı? Yaşamamıza niçin böyle cesurca dimdik başlıyoruz da sonra sıkıcı, karamsar, ilgisiz, tembel, yararsız, mutsuz biri olup çıkıyoruz... İki yüz yıl önce kurulmuş olan şehrimizin yüz bin nüfusu var, bu insanların hiçbiri diğerinden farklı değil. Ne geçmişte ne de günümüzde, içlerinde bir önder kişi, bir bilim adamı, bir sanatçı, herhangi bir konuda da olsa kıskançlık uyandıran ya da tutkulu bir özlemle peşinden gidilecek kimse yok. Sadece yiyorlar, içiyorlar, uyuyorlar ve sonra da ölüyorlar... Sonra başkaları doğuyor onlar da yiyor, içiyor, uyuyorlar ve sıkıntıdan kurtulmak için iğrenç dedikodular yapıyorlar, votka içiyor, kâğıt oynuyorlar, entrikalarla yaşamların değiştirmeye uğraşıyorlar. Kadınlar kocalarını aldatıyor, erkekler ise, görmemiş işitmemiş gibi davranarak yalan söylüyorlar. Bu ortamda, kabul edilemez bir baskı altında kalmış olan çocukların içlerindeki o kutsal kıvılcım ise sönüp gidiyor. Onlar da aynen anne babaları gibi birbirlerine benzer acınacak ölüler haline geliyorlar... *(Ferapont'a kızarak)* Ne istiyorsun?

FERAPONT Ne? Şu kâğıtlar imzalanacak.

ANDREY Bıkıp usandırdın beni.

FERAPONT *(Kâğıtları ona uzatır)* Maliyedeki kapıcı anlattı. Petersburg'ta kış çok soğukmuş, derece ikiyüze düşmüş.

ANDREY Günümüz bana ters geliyor, geleceğin güzel olacağını düşünüyorum. Artık çok rahatım. Uzaklarda bir ışık görünüyor, özgürlüğü görüyorum, ben de çocuklarım da tembellikten, kvas içmekten kurtulacağız. Lahanalı kaz kızartmasından, öğle uykularından, bu sefil aylaklıktan kurtulacağız.

FERAPONT İki bin insan donarak ölmüş. Dedi ki, halk panik içindeymiş. Petersburg muydu, Moskova mıydı bilemiyorum artık.

ANDREY *(Aşırı bir duygululukla)* Sevgili kız kardeşlerim, harika kız kardeşlerim! *(Gözyaşları içinde)* Maşa, kardeşim...

NATAŞA *(Pencerede)* Kim konuşuyor orada yüksek sesle? Andryuşa sen miydin? Sofoçka'yı uyandıracaksın. "Il ne faut pas faire le bruit, la Sophie est dormée déjà. Vous êtes un ours"* *(Kızarak)* Konuşmak istiyorsan, çocuğun arabasını birine ver. Ferapont, arabayı beyefendiden al!

FERAPONT Peki. *(Çocuk arabasını alır)*

ANDREY *(Utanmış)* Gayet yavaş konuşuyordum.

NATAŞA *(Pencerenin arkasından oğlunu seven sesi gelir)* Bobik! Seni yaramaz, Bobik! Kötü çocuk, Bobik!

ANDREY *(Kâğıtları incelerken)* Peki onlara okurum, not alır imzalarım. Sonra alır, işyerine götürürsün.

(Yazıları okuyarak eve girer; Ferapont çocuk arabasını sürüp götürür)

NATAŞA *(Pencere arkasından)* Bobik, senin annenin adı ne bakayım? Sevgilim, sen benim sevgilimsin! Bu kim? Bu Olya Hala. Söyle bakayım halaya: Günaydın Olya Hala!

(İki sokak çalgıcısı, bir adam ve bir genç kız, keman ve arp çalarlar; Verşinin, Olga ve Anfisa evden çıkıp gelir, bir süre onları dinlerler; İrina onların yanına yaklaşır)

OLGA Bizim bahçe geçiş yoluna dönmüş; herkes girip çıkıyor, geziniyor. Nyanya bir şeyler ver şu çalgıcılara!...

ANFİSA *(Çalgıcılara para verir)* Tanrı yardımcınız olsun, güzel insanlar!

* (Fransızca) Öyle gürültü yapma, Sophie henüz uyudu. Bir ayısın sen.

(Çalgıcılar reverans yapıp çıkarlar)

Zavallı insanlar! Karnı tok insan, çalgı çalıp sokaklarda dolaşmaz. *(İrina'ya)* Günaydın, Arişa! *(Onu öper)* Ah, yavrum, şimdi keyfim yerinde! Öyle yerinde ki! Lisede lojmanda kalıyorum, benim altın kızım Olyuşka ile birlikte... Bu yaşlı günlerimde Tanrı bana bunu da gösterdi. Ben günahkâr, doğduğum günden beri böyle yaşamamıştım... Lojman çok büyük, kendi odam var, bir de karyolam. Hepsi devletten. Geceleri uyanıyorum ve... ohhh Tanrım, yüce Tanrım, diyorum, benden mutlu kimse yok bu dünyada!

VERŞİNİN *(Saate bakar)* Biraz sonra hareket ediyoruz, Olga Sergeyevna. Bizim vaktimiz geldi.

(Kısa ara)

Size mutluluklar, iyi günler dilerim... Marya Sergeyevna nerede?

İRİNA Bahçede bir yerlerdedir. Gidip arayayım onu.

VERŞİNİN Çok iyisiniz. Acelem var da...

ANFİSA Aramaya ben de geleyim. *(Seslenir)* Hey, Maşanko! Hey Maşanko! *(İrina ile bahçede kaybolurlar.)* Hey Maşanko!

VERŞİNİN Her şey sona eriyor. Şimdi de ayrılmak zorunda kalıyoruz. *(Saate bakar)* Şehir halkı öyle bir yemek verdi ki bize, şampanyalar içtik, Belediye Başkanı bir konuşma yaptı, yemek yedim, konuşmayı dinledim... Ama yine de kalbim burada, sizinleydi... *(Bahçeye dikkatle bakar)* Kendimi sizden biri bildim hep.

OLGA Günün birinde tekrar görüşebilecek miyiz acaba?

VERŞİEN Sanırım görüşemeyiz.

(Kısa ara)

Karımla iki kızım burada iki ay daha kalacaklar; bir şeylere ihtiyaçları olursa, sizden rica...

OLGA Evet, evet, tabii. Siz hiç merak etmeyin.

(Kısa ara)

Yarın artık şehirde hiçbir subay kalmayacak, hepsi hatıra olacak kalacaklar ve bizim için tabii yeni bir yaşam başlayacak...

(Kısa ara)

Hiçbir şey, bizim arzu ettiğimiz gibi olmuyor. Müdür olmayı hiç istememiştim, ama oldum. Bu, Moskova'ya hiç gidemeyeceğiz demek...

VERŞİNİN Eh.. Her şey için size teşekkür ediyorum. Size ters gelen bir şey yaptıysam, özür dilerim... Çok, hem de çok konuşuyorum hep... özür dilerim onun için de, beni iyi hatıralarla aklınızda bulundurmanızı dilerim.

OLGA *(Gözlerini kurulayarak)* Neden gelmiyor şu Maşa.

VERŞİNİN Veda için daha ne söylemeliyim size? Ne konuda felsefe yapayım? *(Güler)* Yaşam zor. Çoğumuz tarafından boğucu ve umutsuz görünüyor, ama yine de gittikçe netleşiyor ve kolaylaşıyor. Çok uzun süre sonra değil, çok yakında tamamen aydınlığa kavuşacak. *(Saate bakar)* Bizim gitme saatimiz geldi. Eskiden insanlık, varlığını sürdürmek için savaşlar açarak, seferberlikle, istilalarla, zafer kazanmakla uğraşırmış. Bugün bunların modası geçti artık, yerini devasa bir boşluğa bıraktı, insanlık bu boşluğu geçici olarak doldurmak istemiyor, tutkuyla bir arayış içinde ve tabii ki bulacak bunu. Ah, en kısa sürede bulabilse!

(Kısa ara)

Çalışma kültürüne bilgiyi, bilgiye çalışma kültürünü bir ekleyebilsek, olacak göreceksiniz. *(Saatine bakar)* Benim için vakit tamam artık...

OLGA İşte geliyor.

(Maşa gelir)

VERŞİNİN Veda etmeye gelmiştim...

(Olga, ikisini rahatsız etmemek için biraz kenara çekilir)

MAŞA *(Verşini'ye bakarak)* Güle güle...

(Uzun uzun öpüşürler)

OLGA Tamam, tamam...

(Maşa hıçkıra hıçkıra ağlar)

VERŞİNİN Bana yaz... Unutma bunu! Gideyim artık... Vakit geldi... Olga Sergeyevna, onu alıp götürün, gitmem... gerekiyor... Geç kaldım...

(Duygulanmıştır; Olga'nın elini öper, Maşa'yı bir kere daha kucaklar ve aceleyle çıkar)

OLGA Yeter Maşa! Ağlama, tatlım...

(Kuligin gelir)

KULİGİN *(Şaşkın)* İyidir, bırak ağlasın, ağlasın... Benim güzel Maşa'm... Sen benim karımsın, ne olursa olsun mutluyum ben... Şikâyet etmiyorum, seni hiç suçlamıyorum da... Bunun için Olya tanığımdır... Eskisi gibi yaşamaya devam edeceğiz yine; bu konuda sana bir kelime bile etmeyeceğim, hiçbir imada bulunmayacağım...

MAŞA *(Hıçkırıklarını tutar)* "Bir koyda bir meşe ağacı, bir altın zincir asılmış ona... Altın bir zincir asılmış..." Deliriyorum herhalde... "Bir koyda bir meşe ağacı..."

OLGA Sakin ol, Maşa... sakin ol... Su verin ona...

MAŞA Artık ağlamıyorum...

KULİGİN Ağlamıyor artık... Geçti, iyileşti...

(Uzaklardan gelen bir silah sesi duyulur)

MAŞA "Bir koyda bir meşe ağacı, bir altın zincir asılmış ona... Altın bir zincir asılmış..." Bir incir... Bir meşe... Aman hepsini birbirine karıştırıyorum. *(Su içer)* Yanlış bir yaşam... Hiçbir şeye ihtiyacım yok şimdi... Şimdi sakinleşirim... Zararı yok... Ne demek bu: Bir koyda? Niçin kelimeler kafamın içinde dolaşıp duruyor. Beynim karmakarışık...

(İrina gelir)

OLGA Sakin ol, Maşa. Aferin, sen akıllı bir kızsın. İçeri gidelim.

MAŞA *(Kızgın)* İçeri girmem. *(Hıçkırır ama kendini tutar*

hemen) Ben bu eve girmem bir daha, şimdi de gelmeyeceğim.

İRİNA Konuşmasak da, bir süre birlikte oturalım. Ben yarın gidiyorum.

(Kısa ara)

KULİGİN Dün üçüncü sınıftaki bir öğrenciden bu takma sakal bıyığı almıştım... *(Sakal bıyığı takar)* Şimdi tam Almanca öğretmenine benzedim... *(Güler)* Benziyorum değil mi? Bu afacanlar çok komikler.

MAŞA Sen gerçekten bizim Almana benzedin.

OLGA *(Güler)* Evet.

(Maşa ağlar)

İRİNA Ağlama, Maşa!

KULİGİN Çok benzedim ona...

(Nataşa gelir)

NATAŞA *(Hizmetçi'ye)* Sofoçka'ya Mihail İvaniç Protopopov bakıyor, Bobik'i Andrey Sergeyeviç gezdiriyor. Bu çocuklar ne dertler açıyor başımıza... *(İrina'ya)* Yarın gidiyorsun, İrina... Ne yazık! Birkaç gün daha kalsaydın. *(Kuligin'i görür görmez çığlık atar; sonra güler; Kuligein takma sakal bıyığı çıkarır)* Siz miydiniz gerçekten, beni korkuttunuz! *(İrina'ya)* Alışmıştım sana, inanır mısın, senden ayrılmak benim için kolay olmayacak. Senin odana, kemanıyla Andrey geçecek, orda çalsın dursun. Onun odasına Sofoçka'yı yerleştireceğiz. Çok sevimli, harika bir çocuk! Ne tatlı bir kız olacak! Bugün o minik gözleriyle bana baktı ve "Anne" dedi!

KULİGİN Gerçekten muhteşem bir çocuk!

NATAŞA Demek yarın burada yalnız kalacağım ha. *(İçini çeker)* Önce buradaki çamları kesmekle başlayacağım, sonra bu akçaağaçları. Akşamları korkutucu ve çirkin görünüyorlar... *(İrina'ya)* Güzelim, şu kemerin sana hiç yakışmamış... Çirkin duruyor. Biraz daha parlak bir

kemer takmalıydın... Burada her taraf çiçek olacak, çiçek diktireceğim buralara, güzel kokuları olacak... *(Sertçe)* Bu çatal niçin duruyor bankın üstünde? *(Eve girerken Hizmetçi'ye)* Sana soruyorum, bu çatal burada bankın üzerinde neden duruyor? *(Bağırır)* Sus, cevap verme!

KULİGİN Yeniden başladı yine.

(Sahne arkasından bir marş sesi gelir; hepsi kulak kabartır)

OLGA Ayrılıyorlar.

(Çebutikin girer)

MAŞA Bizimkiler gidiyor. Ne yapalım... İyi yolculuklar onlara! *(Kocasına)* Biz eve gitmeliyiz... Şapkam, pelerinim nerede?

KULİGİN Eve götürmüştüm... Şimdi alıp gelirim.

(Eve gider)

OLGA Evet, artık biz de eve gidebiliriz. Vakit geldi.

ÇEBUTİKİN Olga Sergeyevna?

OLGA Ne var?

(Kısa ara)

Nedir?

(Kısa ara)

ÇEBUTİKİN Yok bir şey... Size nasıl söylemem gerektiğini bilmiyorum...

(Kulağına bir şey fısıldar)

OLGA *(Şoke olmuştur)* Asla olamaz!

ÇEBUTİKİN Evet... Öyle bir hikâye... Çok yoruldum, perişanım, şimdi fazla konuşmak istemiyorum... *(Kızgın)* Önemi yok zaten.

MAŞA Ne olmuş?

OLGA *(İrina'yı kucaklar)* Çok kötü bir gün bugün. Bilmiyorum sana nasıl anlatmalıyım, tatlım....

İRİNA Ne var? Çabuk söyle, ne olmuş? Tanrı adına söyle!

(Ağlar)

ÇEBUTİKİN Baron düelloda ölmüş.

İRİNA Biliyordum bunu, biliyordum...

ÇEBUTİKİN *(Sahnenin gerilerindeki bir banka oturur)* Bittim, tükendim tamamen... *(Cebinden bir gazete çıkarır)* Ağlasınlar bakalım... *(Alçak sesle şarkı söyler)* "Tarara... Bumbiya... " Hiç önemi yok!

(Üç kız kardeş yan yana birbirlerine dayanarak ayakta dururlar)

MAŞA Bando nasıl da çalıyor! Bizi bırakıp gidiyorlar, bir daha geri gelmeyecekler, hiçbir zaman, yalnız kalacağız burada, yaşamımıza yeniden başlayacağız. Yaşamalıyız... Yaşamalıyız...

İRİNA *(Başını Olga'nın göğsüne koyarak)* Bir gün gelecek, herkes öğrenecek bunların nedenini, bu acılar neden çekildi anlayacaklar, hiçbir şey gizli kalmayacak, ama biz bu arada yaşamalıyız... Çalışmalıyız, sadece çalışmalıyız! Yarın tek başıma gideceğim okula, ders vermeye başlayacağım; bundan sonraki bütün yaşamımı, ihtiyacı olanlara adayacağım. Şimdi sonbahar, kış gelecek hemen, her taraf karla örtülecek, ben çalışacağım, çalışacağım...

OLGA *(Kardeşine sarılır)* Müzik öyle canlı ve neşeli çalıyor ki, yaşamak istiyor insan! Ah, Tanrım! Zaman geçecek, biz çekip gideceğiz, unutulacağız, yüzlerimiz unutulacak, sesimiz unutulacak, kaç kardeş olduğumuz unutulacak, ama bizden sonra gelecek olanlar bizim acılarımızı sevince dönüştürecekler. Yeryüzünü mutluluk ve barış kaplayacak, işte o zaman bugün bu yaşadıklarımız için bizi sevgiyle, minnetle anacaklar, bizi kutsayacaklar. Ah benim sevgili kardeşlerim, bizim yaşamımız bitmedi daha. Yaşayacağız! Müzik öyle neşeyle, sevinçle çalıyor ki, çok geçmeden, neden yaşadığımızı, neden acılar çektiğimizi öğreneceğiz... Ah, bilinse... Ah, bilinse!

(Bandonun sesi gittikçe azalır.

Kuligin neşeyle ve gülümseyerek şapka ve pelerini getirir; Andrey içinde Bobik'in olduğu çocuk arabasını iter.)

ÇEBUTİKİN *(Yavaşça şarkı söyler)* "Tarara... bumbiya...."

(Gazeteyi okur)

Hiçbir şeyin önemi yok! Hiçbir şeyin önemi yok!

OLGA Ah, bilinse! Ah, bilinse!...

SON

1860–1904

Üç Kız Kardeş,
Moskova'da büyümüş, ancak son on bir yıldır
bir taşra kentinde yaşayan, eğitimli üç kız kardeşin
yaşadıkları zamanla yüz yüze hesaplaşamayıp
mutluluklarını geçmişte ya da gelecekte arayışlarının
trajikomedyasıdır.
Yaşamdan beklentilerini
gerçekleştirme becerisini bir türlü gösteremez
ve hep Moskova'ya eski günlerine
geri dönmek umuduyla yaşarlar.
Yazar bu tema içinde, 19. yüzyıl başlarında
ülkesindeki sosyal ve tarihsel değişimlerin
sancılarını çeken birbirinden çok farklı katmanların
yaşamlarındaki çelişkileri ve beklentilerini sergiliyor.

9 786059 306515

Kapak Tasarımı: Mengü Ertel